

Benlliart

23 / 24

La ciutat que volem

ESTELLÉS

4

A LA MANERA D'ESTELLÉS

16

POESIA I ESCRIPTURA

20

AUCA

30

MICRO RELATS

31

CAL·LIGRAMES

34

VALÈNCIA EN GUERRA

36

LA MEUA CIUTAT UTÒPICA

44

LES PETJADES DEL TEMPS

48

MÚSICA

56

CANT DEL OCELLS

58

SOROLLA, COM HAN CANVIAT LES
PLATGES DE VALÈNCIA !

62

Portada: Lucía Mellado, Lola Mas
Contraportada: Esther Chulià Roselló
Coordinació: Hamdi Zein, Xelo Vento
Mercé Cardona i Lola Mas
Maquetació: José Luis Alonso

CIUTATS QUE VOLEM

68

«Demà serà una cançó»

«Demà serà una cançó» és un dels poemes escrits per Vicent Andrés Estellés en la seva obra amb més repercussió, *Llibre de meravelles*, publicat l'any 1971 però escrit en diferents etapes anteriors. Més concretament aquest poema es troba en la segona part del poemari, la més variada i llarga. En general, el poema tracta de l'amor eròtic viscut en el passat i fa al·lusió al record d'una nit de Sant Josep. Aquest amor sensual es converteix en únicament això, un record que podria ser definit com a nostàlgic, i fins i tot d'una certa forma trist; i per a reafirmar-ho ho destaca amb les repeticions al llarg del text.

Per a representar la situació he dibuixat dues persones nues, pintades de rosa i blau, colors associats al gènere masculí i femení, i he creat un to morat entre les dos figures; a més, per a l'ombra he utilitzat roig i negre per a donar intensitat en llocs específics. He fet ús del guaix, una tècnica que pot utilitzar-se tant en sec com humida, ja que em permetia fer zones opaques, i alhora unes altres més transparents, amb un resultat perfecte per al clarobscur de la pell. En conclusió, he elegit plasmar aquesta història dels dos amants pels diversos sentiments que es junten, i com aconsegueix l'autor traslladar als lectors aquesta sensació d'incertesa i impacte. A més deixa de costat aquell "tabú" davant les relacions sexuals d'una manera innovadora per a la seva època encara que ho amague d'una certa forma.

«Demà serà una cançó»

El poema elegit per a fer l'obra artística és «Demà serà una cançó» (*Llibre de meravelles*, 1971). Els motius d'aquesta elecció han sigut principalment el fet que el poema em va cridar l'atenció des del primer moment amb la metàfora de l'animal i també que és bastant visual. Això em va donar la idea del dibuix. Un lleó dormint cansat amb els records del poema fent la seva cabellera. El foc la nit de Sant Josep, el riu amb granotes, la casa amb una terrassa i les butaques del cine amb la pel·lícula projectant-se i per últim els versos tallats del mateix poema fent referència als versos que escriu.

L'animal elegit ha sigut un lleó per dues coses: en primer lloc, el joc compositiu que els seus cabells em permetien i, per altra banda, que la majoria de lleons quan arriben a vells són expulsats de la manada per un altre més jove i ja sols esperen cansats la mort o busquen una altra manada. Veig un perfecte paral·lelisme amb la metàfora "Animal de records, lent i trist animal". Qui millor que el rei de la sabana destronat?

La tècnica utilitzada per a fer aquest dibuix ha sigut el llapis de color per la facilitat per a mesclar els colors i per la meua experiència en el seu ús.

En resum, aquest ha sigut el poema elegit perquè després de llegir-lo em va vindre al cap un trist lleó caminant entre records.

Text

DION VILAFRANCA

Il·lustració pàgina anterior

DION VILAFRANCA

Text

LIDIA VIÑA DE VARGAS

Il·lustració

LIDIA VIÑA DE VARGAS

“Demà serà una cançó”

He volgut triar el poema d'Estellés “Demà serà una cançó”, que pertany a la secció I del bloc central del poemari *Llibre de meravelles* (1971) perquè és el que més m'agrada i també és el que més vaig entendre. Sent que és molt gràfic i mentre el llegia em va passar alguna cosa que amb els altres no i és que vaig poder visualitzar clarament l'ambient en què els personatges es trobaven.

Pel que fa a la tècnica, he decidit fer la il·lustració amb recursos digitals, perquè em permet experimentar amb diferents eines i estils de manera més flexible, a més de tindre l'avantatge de poder corregir errors fàcilment sense danyar el suport. D'altra banda, em sent més còmoda fent treballs en aquest format perquè és més ràpid i fàcil per a mi.

En el dibuix es pot veure una mà sostenint un telèfon que mostra a la pantalla la coberta i el títol d'una cançó (el nom del poema). En la coberta veiem els dos personatges gaudint dels focs de la nit de Sant Josep damunt de la teulada que s'anomena en el poema.

Text **INMA MATAMOROS SANCHO**
Il·lustració **INMA MATAMOROS SANCHO**

“Demà serà una cançó”

La tècnica utilitzada per realitzar el dibuix ha estat el llapis de grafit, amb què he donat els volums ajudant-me de difuminats per realitzar els grisos i difuminar els traços. He decidit fer el dibuix amb aquesta tècnica, ja que el blanc i negre crea un ambient més trist i nostàlgic, que és el que he volgut plasmar del poema, la part trista. A més, amb el grafit i amb el difuminat he volgut fer un dibuix volàtil, ja que fa referència a un record, no a la realitat.

El dibuix que he fet està inspirat en aquest poema perquè m'agraden la temàtica i el contrast dels moments feliços del record i la trista realitat del protagonista, que ja no viu, que només viu del record, per això al dibuix la dona es veu clarament, i no obstant, ell està més esborrat, perquè la dona, que és el record, està més viva que ell mateix.

Text **BELÉN MELIÀ MÍNGUEZ**
Il·lustració **BELÉN MELIÀ MÍNGUEZ**

«Demà serà una cançó»

Animal de records, lent i trist animal,
ja no vius, sols recordes. Ja no vius, sols recordes
haver viscut alguna volta en alguna banda.
Felicitat suprema, l'hora d'escriure els versos.
No els versos estellats, apressats, que escrivies,
sinó els versos solemnes —solemnes?— del record.
Et permets recordar amb un paisatge i tot:
les butaques del cine, el film que es projectava,
del que no vàreu fer gens de cas, està clar;
i evoques l'Albereda, les granotes del riu,
les carcasses obrint-se en el cel de la fira,
tota València en flames la nit de Sant Josep
mentre féieu l'amor en aquella terrassa.
Animal de records, lent i trist animal,
ara evoques i penses la carn fresca i suau
per on les teues mans o els teus besos anaven,
la glòria d'unes teles alegres i lleugeres,
els cavallons de teules rovellades, la brossa
que creixia, adorable, de sobte, entre unes teules.
Animal de records, lent i trist animal.

Vicent Andrés Estellés 1917, *Llibre de les meravelles*

Il·lustració **BEATRIZ SARABIA**

«Crit i nit»

Les famílies de dol per a tota la vida.
 La guerra, la postguerra... Recorde aquella mare
 que no li varen dir que el fill havia mort
 en el front de Terol: simplement li digueren
 “ha desaparegut”. I va passar la guerra
 esperant el seu fill. I va acabar la guerra
 i esperava el seu fill. I va parar taula,
 li va posar també llençols nous en el llit,
 i esperava a la porta. No ha sabut res del fill.
 ¿Morí? No s’ha sabut. Sols, desaparegut.
 Es va tancar en casa amb pany i clau. Recorde
 els seus crits. Els veïns tocaven a la porta,
 I no obria la porta. ¿On estava el seu fill?
 Si fou mort, ¿on fou mort? Oh, coses de la guerra !
 Qui va a saber això ! Les famílies de dol
 per a tota la vida. La guerra, la postguerra...

Vicent Andrés Estellés 1917, *Llibre de les maravelles*

“Crit i nit”

Des del principi he sabut que el tipus de dibuix que faria seria aquest. Jo no sóc una bona dibuixant realista i tampoc se'm dona bé dibuixar coses boniques i estètiques, el tipus de dibuix que faig jo és un dibuix brut, violent i molt tacat. Per això, vaig voler fer servir un poema d'Estellés que parlés dels dolors de la guerra molt directament. Volia trobar un poema que fora intens com el meu tipus de dibuix, un poema que tractés directament de la guerra, sense cap metàfora. Després d'una llarga estona de recerca vaig trobar el problema “Crit i nit” del Llibre de meravelles, que tracta d'una dona deprimida que espera la tornada del seu fill de la guerra, però què no sap per que no s'han atrevit a dir-li ho, que ell és mort.

Al centre del dibuix, de color negre, podem veure set elements. La figura plena de ratlles negres i blanques representa la mare, ella mira cap a la paraula “missing” perquè és l'única realitat que coneix; que el seu fill està desaparegut, té taques blaves a la cara que simbolitzen els seus llargs plors, i els tres punts que hi ha als seus peus ens volen dir que està esperant. El pany que hi ha baix està ratllat amb una petita creu roja, ja que la mare es nega a eixir de la casa. Sota això hi ha un cartell on posa “Terol”, ja que és el lloc on el seu fill

va ser portat al front i el lloc on va morir. Més amunt trobem un plat de menjar amb els seus respectius coberts i una porta entreoberta que no són més que meres referències a certs versos on diu què la dona segueix posant-li un plat de menjar al seu fill esperant que torne i deixa la porta entreoberta pel mateix motiu. Al costat hi ha uns ratllats intensos que només volen representar el caos de la situació, l'agressivitat de la guerra. Finalment baix de tot això veiem un cos tacat amb ratlles de sang que representen el fill mort. La mare està d'esquenes perquè no pot veure el cadàver ja que no sap sobre la seua mort.

Tots els ratllats sense sentit que hi ha al voltant són el tipus de dibuix que normalment faig. He triat el negre per donar protagonisme a les figures, el blau per combinar amb les llàgrimes de la mare i el vermell perquè hi hagi una constant presència de sang. Tot està fet amb bolígraf i res no està preparat. És a dir, res no ha estat premeditat amb un llapis ja que l'espontaneïtat del dibuix aporta una sensació més real i humana. Està una mica inspirat en el Guernica de Picasso per la manera en la que estan amuntegats tots els elements, a banda de l'evident fet de que ambdues tracten temàtiques de tragèdia per la guerra.

Text

LUNA STRAUSS LAGOS

Il·lustració

LUNA STRAUSS LAGOS

“No escric èglogues”

El poema que he triat és "No escric èglogues", que pertany a la segona part del llibre *Llibre de Meravelles* de Vicent Andrés Estellés, perquè m'agrada molt la manera en què fa una descripció de la dona i del seu amor platònic. A més em sembla interessant l'expressió no tradicional per a l'època en la qual va ser escrit, publicat en 1971, ja que anomena cada detall de manera indirecta i el relaciona amb la ciutat de València i el seu context històric.

El meu projecte es basa en un dibuix de les cames d'una dona per representar la seua sensualitat i bellesa. També he volgut dibuixar-la simulant que camina per a fer menció al vers "tu venies solemne sobre les teues cames". Per altra part, el color roig de la roba interior representa la passió. La tècnica utilitzada és el llapis de color perquè pense que d'esta manera fa una sensació més realista o com una fotografia, malgrat la textura que queda en el paper.

Text

Il.lustració

ELIANA GARCÍA CABRERA

ELIANA GARCÍA CABRERA

“No escric èglogues”

No hi havia a València dos cames com les teues.
Dolçament les recorde, amb els ulls plens de llàgrimes,
amb una teranyina de llàgrimes als ulls.
On ets? On són les teues cames tan adorables?
Recórrec l'Albereda, aquells llocs familiars.
Creue les nits. Evoque les baranes del riu.
Un cadàver verdós. Un cadàver fosfòric.
L'espectre de Francisco de la Torre, potser.
No hi havia a València dos cames com les teues.
Llargament escriuria sobre les teues cames.
Com si anasses per l'aigua, entre una aigua invisible,
entre una aigua claríssima, venies pel carrer.
La carn graciosa i fresca com un cànter de Serra.
I jo t'evoque dreta sobre les teues cames.
Carregaven els hòmens els ventruts camions.
Venien autobusos de Gandia i Paterna.
Eixien veus del bars, l'olor d'oli fregit.
Tu venies solemne sobre les teues cames.
Oh la solemnitat de la teua carn tendra,
del teu cos adorable sobre les llargues cames!
Carrer avall, venies entre els solars, els crits,
els infants que jugaven en eixir de l'escola,
la dona arreplegava la roba del terrat,
l'home recomponia lentament un rellotge
mentre un amic parlava dels seus anys de presó
per coses de la guerra, tu venies solemne,
amb més solemnitat que el crepuscle, o amb una dignitat que el crepuscle rebia de tu sola.
Tota la majestat amada del crepuscle.
No hi havia a València dos cames com les teues,

Amb la viva alegria de la virginitat.
Sempre venies, mai no arribaves del tot,
i jo et volia així, i jo ho volia així:
Nasquí per aguardar-te, per veure com venies.
Inútilment recórrec els crepuscles, les nits.
Hi ha els hòmens que carreguen lentament camions.
Hi ha els bars, l'oli fregit, les parelles d'amants.
Jo recorde unes cames, les teues cames nues,
les teues llargues cames plenes de dignitat.
No hi havia a València dos cames com les teues.
Un cadàver verdós, un cadàver fosfòric
va tocant les anelles, va preguntant per tu.
Es desperta Ausiàs March en el vas del carner.
Jo no sé res de tu. Han passat segles, dies.
Inútilment recórrec València. No escric Èglogues.

Vicent Andrés Estellés 1917, *Llibre de les meravelles*

“Assumiràs la veu del poble”

La tècnica que he utilitzat en aquesta il·lustració ha sigut la de pintura acrílica sobre un llenç, un suport que no faig servir habitualment. Aquest és el segon que faig però el vaig triar ja que la primera vegada vaig gaudir molt pintant-hi un quadre. A més, volia que aquest fora molt acolorit i em va semblar la millor manera de realitzar-lo. També va ser tot gràcies a la meua família, que em va regalar noves pintures i pinzells la nit de Nadal. A més, al veure que el quadre que havia fet imitant un Miró va agradar tant, em va animar a fer-ne un de la meua creació.

He triat el poema de “Propietats de la Pena 2”, situat a l’última part del *Llibre de meravelles*. En aquest poema parla sobre el poble i la consciència de formar part d’un tot. No vaig a negar que no m’he complicat massa amb la composició ja que tan sols he posat unes simples cases amb dos símbols importants del meu poble, Vinalesa. Compta amb el campanar i el famós dipòsit, construït pel meu besavi. Si et fixes bé, el campanar està un poc tort ja que en la realitat ho està. Podria haver triat qualsevol altre poema, ja que molts els coneixia ja amb anterioritat, sobretot gràcies a Obrint Pas i alguna altra cançó en valencià, però em pareixia més personal dibuixar el meu poble, amb cases de colors vius per a que parega més alegre, més viu. També amb els seus tarongers ja que n’hi ha molts i em pareixia també una cosa representativa. Per fer aquest quadre m’he quedat sobretot en la part del poema on diu: “Allò que val és la consciència de no ser res si no s’és poble”.

Text MIREIA SANTARRUFINA LLORIS
Il·lustració MIREIA SANTARRUFINA LLORIS

Assumiràs la veu d’un poble

Assumiràs la veu d’un poble,
i serà la veu del teu poble,
i seràs, per a sempre, poble,
i patiràs, i esperaràs,
i aniràs sempre entre la pols,
et seguirà una polseguera.
I tindràs fam i tindràs set,
no podràs escriure els poemes
i callaràs tota la nit
mentre dormen les teues gents,
i tu sols estaràs despert,
i tu estaràs despert per tots.
No t’han parit per a dormir:
et pariren per a vetlar
en la llarga nit del teu poble.
Tu seràs la paraula viva,
la paraula viva i amarga.
Ja no existiran les paraules,
sinó l’home assumint la pena
del seu poble, i és un silenci.
Deixaràs de comptar les síl·labes,
de fer-te el nus de la corbata:
seràs un poble, caminant
entre una amarga polseguera,
vida amunt i nacions amunt,
una enaltida condició.
No tot serà, però, silenci.
Car dirà la paraula justa,
la diràs en el moment just.
No diràs la teua paraula
amb voluntat d’antologia,
car la diràs honestament,
iradament, sense pensar
en ninguna posteritat,
com no siga la del teu poble.
Potser et maten o potser
se’n riguen, potser et delaten;
tot això són banalitats.
Allò que val és la consciència
de no ser res si no s’és poble.
I tu, greument, has escollit.
Després del teu silenci estricte,
camines decididament.

El amants

No hi havia a València dos amants com nosaltres

Feroçment ens amàvem del matí a la nit.
Tot ho recorde mentre vas estenent la roba.
Han passat anys, molts anys; han passat moltes coses.
De sobte encara em pren aquell vent o l’amor
i rodolem per terra entre abraços i besos.
No comprenem l’amor com un costum amable
com un costum pacífic de compliment i teles
(i que ens perdone el cast senyor López-Picó).
Es desperta, de sobte, com un vell huracà,
i ens tomba en terra els dos, ens ajunta, ens empeny.
Jo desitjava, a voltes, un amor educat
i en marxa el tocadiscos, negligentment besant-te,
ara un muscle i després el peçó d’una orella.
El nostre amor és un amor brusc i salvatge,
i tenim l’enyorança amarga de la terra,
d’anar a rebolcons entre besos i arraps.
Que voleu que hi faça! Elemental, ja ho sé.
Ignorem el Petrarca i ignorem moltes coses.
Les Estances de Riba i les Rimas de Bécquer.
Després, tombats en terra de qualsevol manera,
comprenem que som bàrbars, i que això no deu ser,
que no estem en l’edat, i tot això i allò.

No hi havia a València dos amants com nosaltres,
car d’amants com nosaltres en són parits ben pocs.

Text SARA FERNÁNDEZ BALAGUER
Il·lustració SARA FERNÁNDEZ BALAGUER

«Els amants»

El poema que he triat per a fer aquest treball és el famós “Els amants”. Per a il·lustrar-lo he fet ús d’una tècnica mixta amb el llapis de grafit per a fer els esbossos a més de retolador roig i la tècnica del collage per a donar un millor acabat. El suport que he triat és una llibreta de poc gramatge amb la intenció de transformar el poema en un xicotet conte. La raó de l’elecció d’aquest poema és que em suggeria moltes imatges visuals a què agafar-me a l’hora d’il·lustrar-lo.

En aquest poema d’Estellés trobem com a tema principal l’amor tractat com a passat, com a un record. És això al que m’he agafat, he aprofitat la menció de la ciutat valenciana i els seus carrers (poesia testimonial) que són molt característics d’Estellés, per a dibuixar alguns monuments característics. A més a més, la raó que tot estiga en blanc i negre i l’únic color siga el roig és una referència al *Llibre de Meravelles* i el seu tema principal: la postguerra valenciana. El roig no sols és el color de l’amor, sinó també de la sang i per això és l’únic color que ix. Fa referència a la postguerra valenciana de la mateixa forma que ho fan els versos d’Estellés: camuflats en un altre tema més quotidià.

«La collita»

Passen els dies, i pengen
llàgrimes, llàgrimes, llàgrimes.

Passen els dies, i renten
la sang en les estovalles.

Passen els dies, i creixen
llàgrimes, llàgrimes, llàgrimes.

Passen els dies, i deixen
silenci i pols per on passen.

Amb el silenci prosperen
llàgrimes, llàgrimes, llàgrimes.

Els greuges i les ofenses,
el repertori de faules.

Passen els dies, i deixen
quallat l'oli de les llànties.

La por en les cantoneres,
la sang rebentant els cànters.

Amor amunt, van i vénen
llàgrimes, llàgrimes, llàgrimes.

Passen els dies, i deixen
caure insults i caure pactes.

Passen els dies, i pengen
les llàgrimes en els arbres.

En els arbres, en el vent,
llàgrimes, llàgrimes, llàgrimes.

«La collita»

En aquest dibuix sobre el poema «La collita» de Vicent Andrés Estellés, he representat els llauradors durant la postguerra, que ploren la mort de les persones estimades que havien participat en la guerra. El vi que esmenta el poema es mostra escampat per terra tacant els peus d'un dels llauradors i representa la sang vessada en la guerra. Als contorns del dibuix hi ha una dona netejant una tela on hi ha una taca rogenca, en paral·lelisme amb color roig del vi i del cim de la muntanya en el context de la mort del poble. El poema també esmenta el vent i els arbres del dibuix. El cel és sinuós i de color groguenc, senyal del final d'una etapa, la guerra. El vent està dibuixat amb els remolins al·lusius a Van Gogh, un recurs que em resulta molt expressiu per donar a entendre que aquest dibuix representa el moment de dol i de manifestació d'aquestes sentiments de tristesa.

Text

ANDREA SAHUQUILLO PÉREZ

Il·lustració

ANDREA SAHUQUILLO PÉREZ

“Ací”

El poema que he escollit és “Ací”. L’he triat perquè per a mi té un valor sentimental. Al meu poble, com en molts altres del País Valencià, fa uns quants anys celebràvem un sopar, una vegada l’any, per a honorar Vicent Andrés Estellés. Aquells que volien es preparaven un poema i, en acabar el sopar, el llegien. Jo, de xicoteta, era molt vergonyosa i mai no m’atrevia a fer-ho. Un any un amic i jo vam decidir de recitar-ne un junts, i fou “Ací”.

L’experiència personal serveix d’introducció per a explicar este poema. L’arrelament a la terra i al poble, les tradicions, l’amistat. Malgrat que el tema és un altre: la vida i la mort d’Ausiàs March. Aquest últim vers (“la teua mà en la meua, com un grapat de terra, arrelats l’un en l’altre”) se’m fa adient pel fet de compartir la tradició de fer un homenatge a un poeta valencià, en un poble valencià en valencià i amb un amic de la infantesa.

En l’aspecte tècnic el model que he dibuixat l’he agafat d’Internet. Al dibuix he fet dos mans agafades per la frase: “la teua mà en la meua, arrelats l’un en l’altre”. Aquestes mans estan plenes d’arrels, això és el que les uneix.

Els materials que he utilitzat per a fer-lo han estat uns llapis de diferents tonalitats de verd per tal de diferenciar els protagonistes (les mans) i marró per a les arrels. He fet les mans verdes per a emblemar la natura vegetal i donar força a la metàfora de les arrels.

«Ací»

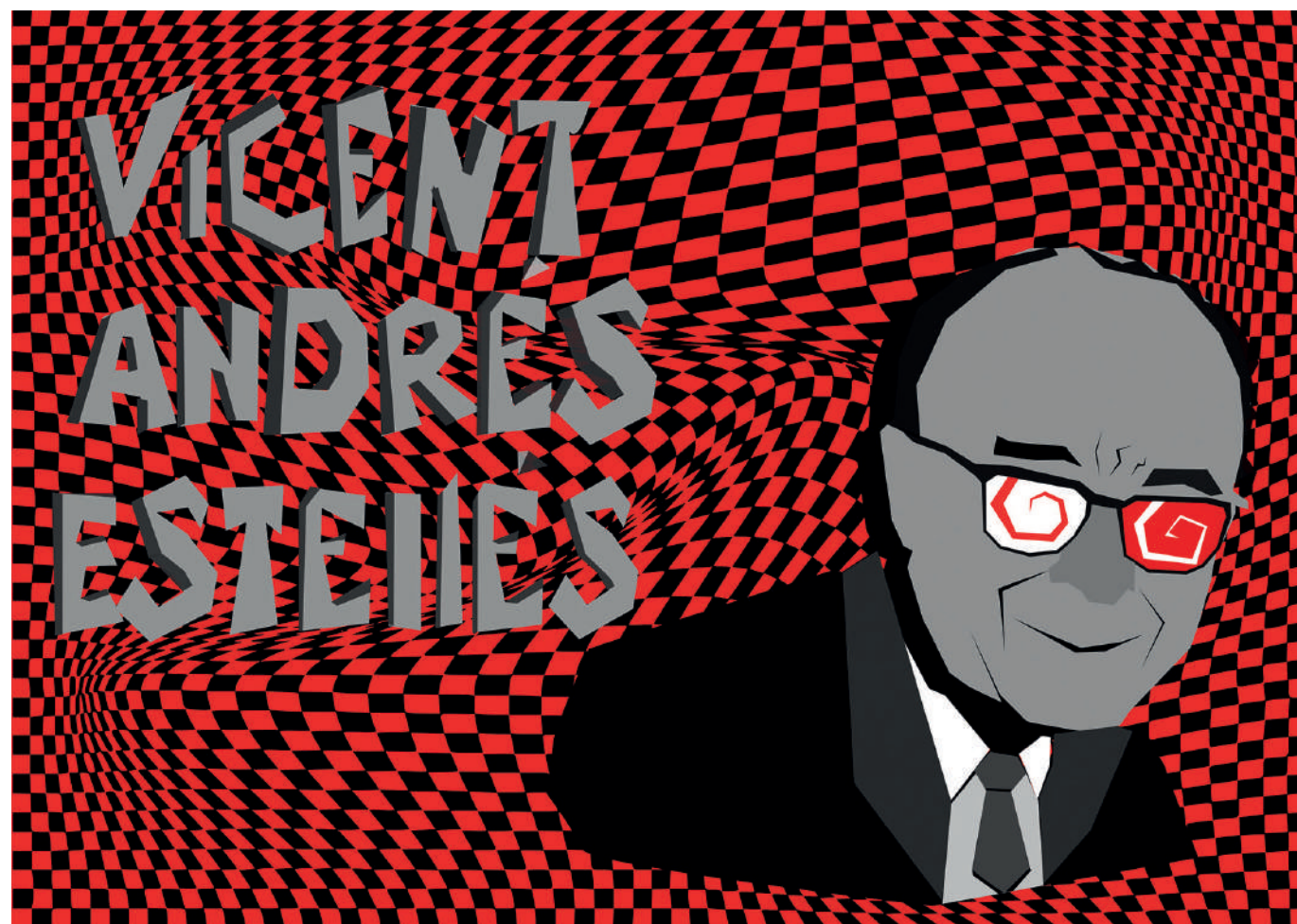
ACÍ estigué la casa on visqué Ausiàs March.
D'ací el tragueren, mort, amb els peus per davant,
envers la catedral. Carrer de Cabillers,
la Plaça de l'Almoina. Penses els darrers anys
d'Ausiàs March, perplexa amb la vivacitat
dels poetes locals, de l'Horta de València.
Jo sóc aquest que em dic... Es colpejava el pit,
el puny com una pedra, insistint foscament.
I se'n tornava a casa, irritat, en silenci,
barallant l'epigrama ple de dificultats,
unes banalitats del tot insuportables.
Un dia es va morir com es mor tot el món.
Jo sóc aquest que em dic... Agafats de les mans,
vàrem llegir la làpida. I seguïrem, després,
pel carrer de la Mar. Ens atreia la casa.
I altre dia tornàrem. I hem tornat molts de dies.
Carrer de Cabillers, la Plaça de l'Almoina.
Hem entrar a la Seu; hem vist la sepultura
d'Ausiàs; hem mirat aquell Sant Vicent, vell,
que pintà Jacomart. Tornem algunes voltes.
El carrer de la Mar, el de les Avellanes.
Ací estigué la casa on visqué Ausiàs March.
Ací, de cos present, estigué Ausiàs March.
De cos present. Jo sóc aquest... Un sagristà
de la Seu em contava com referen el cos
d'Ausiàs, amb fils-ferro, enllaçat trossos d'ossos.
Un migdia de llum exasperada, anàrem
a Beniarjó; collires unes flors en un marge:
les volies deixar en aquelles ruïnes.
Creuàrem en silenci les ruïnes, pensàrem
Ausiàs March allí, l'esclava de cinc mesos,
amb el fill bord creixent-li; retornàrem després
a Gandia; tu duïes les flors a la mà.
En eixir de Gandia les llançares a l'aire,
a l'aire de Gandia i de Tirant lo Blanc.
Jo sóc aquest que em dic... Carrer de Cabillers,
la Plaça de l'Almoina. La teua mà en la meua
com un grapat de terra, arrelats l'un en l'altre.

Text

HAIZE SUAY SANGINÉS

Il·lustració

HAIZE SUAY SANGINÉS

A LA MANERA D'ESTELLÉS

Il·lustració

GAËL NOYA / SARA MELERO / XUEZE CHEN / ABRIL HERNÁNDEZ

No hi havia al Benlliure estudiants com nosaltres
Forçosament anàvem a classe pel matí.
Han passat molts anys, moltes assignatures,
molts exàmens.

De sobte ja terminem quart d'ESO
i ho celebrarem entre festa i abraços.
No comprenem com l'ESO ha passat volant,
com tots els llibres i llibretes que hi ha.
Ens despertem i de sobte ja estem a classe,
i els professors comencen a fer classe,
jo desitjava, a voltes, que no hi hagueren exàmens,
i en marxa els professors es negaven rotundament
ara un aprova, després l'altre suspèn.

No hi havia al Benlliure estudiants com nosaltres
car estudiants com nosaltres en són parits ben pocs.

No hi havia al Benlliure estudiants com nosaltres,
Feroçment estudiàvem del matí a la nit.
Tot ho recorde mentre vaig prenent apunts.
Han passat any, molts anys; han passat moltes classes.
De sobte encara em pren aquella gana o l'esforç
i seguim sumant coneixements i esforços.
No comprenem els estudis com una tasca lleu,
com una feina rutinària de llibres i quaderns
(i que em perdone la profe, senyoreta Marta Estrelles).
Es desperta, de sobte, com un nou repte,
i ens llença al futur, ens empeny, ens ajuda.
Jo desitjava, a voltes, un aprenentatge fàcil
i amb la ràdio en marxa, distretament llegint,
ara un capítol i després una lliçó sencera.
El nostre estudi és un camí exigent i constant
i tenim la perseverança de qui vol créixer,
d'anar superant obstacles entre llibres i exàmens.
Què voleu que hi faci! Elemental, ja ho sé.
Ignorem la fatiga i ignorem els obstacles.
Les ciències i les lletres, les xifres i els fonemes.
Després asseguts a la taula d'estudi,
comprenem que som estudiants, i que això és un
deure,
que no estem sols en el món, i tot això i allò.

No hi havia al Benlliure estudiants com nosaltres,
car estudiants com nosaltres, en són parits ben pocs.

*NO
HI HAVIA
AL
BENLLIURE*

Text

NATXO DE LA ROSA (4T ESOD) / ISMAIL IDRISI (4T ESOD)

ASSUMIRÀS LA VEU DELS JOVES

Assumiràs la veu dels joves,
i la teua veu serà per sempre jove
i estudiaràs i atendràs
i aniràs sempre a l'institut
i a les classes de repàs
i et cansaràs i angoixaràs.
No sabràs fer els deures
i et passaràs la nit pensant
per què has d'estudiar
i que millor a treballar te'n vas.
No vols viure per a estudiar
sinó per a gaudir i ballar.
Tu seràs la delegada de la classe,
una delegada viva i espavilada,
i els companys t'estimaran
i els professors et respectaran.
Anotaràs els dies d'examen
i contaràs els dies per a vacances.
Oblidaràs l'esmorzar
i algú et convidarà.
Els mesos passaran
I tu jove quedaràs.

Assumiràs la veu dels joves,
i la teua veu serà, per sempre, jove,
i estudiaràs, i memoritzaràs,
i aniràs sempre a la biblioteca,
i et seguiran els llibres.
i tindràs por i tindràs intriga,
penses que no podràs aprovar,
i estudiaràs, i memoritzaràs,
mentre juguen els teus amics,
i tu sols ho intentaràs,
i ho intentaràs pel teu bé.
No t'han parit per a suspendre:
et pariren per a aprovar,
en aquest món dels estudis.
Tu seràs aquell alumne,
aquell alumne excel·lent.
Ja no existiran excuses,
sinó tots els teus esquemes,
contemplant-te en silenci.
Deixaràs de contar secrets,
de fer quedades:
seràs només un estudiant,
entre milers d'infants,
entre infants amb un somriure, divertits,
un maleït estudiant seràs.

Text

EMMA GARCIA (4T ESOB) / SIMÓN CHÁVARRI (4T ESOC)

ASSUMIRÀS LA VEU DELS JOVES

Assumiràs la veu dels joves,
i la teua veu serà, per sempre, jove,
i estudiaràs, i aprendràs,
i t'ofegaràs sempre amb molta teoria,
et seguirà la informació.
I voldràs eixir i voldràs jugar,
No podràs descansar
i et preocuparàs tota la nit,
mentre dormen els teus pares,
i tu sols estaràs despert,
i tu estaràs despert pels exàmens del demà.
No t'han parit per a dormir:
et pariren per a estudiar
en la llarga nit de la teua joventut.
Tu seràs l'alumne estrella,
l'alumne estrella i envejable.
Ja no existiran els laments,
sinó l'alumne assumint l'error
d'una temporal distracció,
i és un aprenentatge.
Deixaràs de perdre el temps,
de procrastinar sense mesura:
seràs un jove, memoritzant
tota mena d'informació,
exàmens amunt i deures amunt,
una enaltida condició.
No tot serà, però, els estudis.
Car et divertiràs amb amics,
et divertiràs en el moment just.

Assumiràs la veu dels joves,
i la teua veu serà, per sempre, jove,
i estudiaràs, i aprendràs,
i aconseguiràs sempre el que vols,
tu seguiràs un somni.
I tindràs amics i tindràs molts records,
no podràs parar de riure
i callaràs en classe
mentre atens els professors,
i parlaràs tu a soles
i parlaràs per tota la gent.
No t'han parit només per a estudiar:
et pariren per a viure
i estar amb bona gent tots els dies.
Tu seràs la generació del Benlliure,
la generació del Benlliure i del barri.
Ja no existiran més com nosaltres,
sinó xiquets sense ganes d'estudiar
perquè no els agrada, i és una pena.
Deixaràs de comptar les síl·labes
de fer els deures tots els dies:
seràs una persona lliure independent
caminant per un camí gens clar,
gent que ve i se'n va,
compartint camí amb tu.
I tu amb mi.

Text

Il·lustració

SABINA ANDREA LUS (4T ESOC) / LUCÍA MACHADO (4T ESOD)
ALICIA ROSU

Poesía i escriptura

Las golondrinas de los tártaros

El cielo es mi montura. Lo he soñado:
era mi pasado el mediodía. Los tártaros
avanzaban bajo mí y bajo el cielo: nada veían
más allá de sus jaimas bien plantadas. Nada sabían
del futuro de nuestros rebaños, a merced del invierno inminente.

La tarde es mi montura. Como golondrinas,
Los tártaros escondían sus nombres en los tejados de las aldeas,
dormían apacibles entre nuestras espigas,
sin soñar con después del mediodía, cuando
el cielo vuelva a los suyos
poco a poco en la tarde.

Tenemos un único sueño: que el aire pase
como un amigo, difundiendo el olor del café árabe
por las colinas expuestas al verano y al forastero...

Yo soy mi sueño. Cada vez que mi pecho se encoge,
como una golondrina extendiendo las alas. Soy mi sueño...
Entre la multitud, me ha bastado con mirarme al espejo,
preguntándome por los astros
que deambulan a los pies de quien amo...
En mi soledad hay caminos para el que peregrina a Jerusalén
—sobre las piedras, palabras arrancadas como plumas.
¿Cuántos profetas necesita la ciudad para preservar el nombre de
su padre y acabar claudicando: caí sin combatir?
¿Cuántos cielos combina con cada pueblo
para que le quede bien su chal? Oh sueño mío...
¡No nos claves así la mirada!
¡No seas el último mártir!

Temo por mi sueño y me asusta el fulgor de la mariposa
y las manchas de mora del relincho del caballo.
Por él temo al padre y al hijo, y a los que pasan
por las orillas del Mediterráneo buscando dioses
y el oro de sus predecesores;
por mi sueño me dan miedo mis manos
y una estrella que aupándose
a mis hombros espera el canto.

Tenemos, nosotros, pueblo de noches antiguas, nuestros ritos
para
ascender a la luna de la rima.
Creemos en nuestros sueños y mentimos a nuestros días
—no todos nos acompañan desde que llegaron los tártaros.
Pero ya se preparan para marcharse,
¡y se dejan detrás nuestros días! Dentro de poco bajaremos
a poblar nuestros campos. Haremos banderas
con sábanas blancas. Si hemos
de tener bandera, que sea así, limpia
de símbolos que la arruguen... No nos movamos,
no echemos a volar nuestros sueños detrás del carromato del
forastero.

Tenemos un único sueño: dar con
nuestro sueño, como cada muerto
con su estrella.

Text
Il.lustració

MAHMUD DARWISH
SARA FERNÁNDEZ

Rumbo a mi fin... su fin

—¿Cansado de caminar?
—Sí, padre, arrastro el corazón por el suelo de tu noche, tan largo se ha ido haciendo el camino.
—Todavía eres como un gatito. Ven, que te monte a caballo: dentro de poco atravesaremos los últimos terebintos y robles. Este es el norte de Galilea: el Líbano queda a nuestras espaldas, y de Damasco de las bellas murallas de Acre es nuestro todo el cielo.
—¿Y qué?
—Volvemos a casa. ¿Conoces el camino?
—Sí, claro: al este del algarrobo, en la calle mayor, hay un camino pequeño, estrecho por las chumberas al comienzo, pero más ancho a medida que se acerca a la poza; luego pasa por la viña del tío Yamil, el que vede tabaco y golosinas,

y se pierde en una era antes de ir a plantarse a la puerta de casa, como un payaso.
—Y la casa, ¿la conoces?
—Como el camino: un jazmín se enreda en la cancela de hierro, tienen huellas de luz las piedras de la senda, un girasol se vuelve infinito, y las abejas, hacendosas, urden el almuerzo del abuelo en un plato de juncos; y en el patio, en el patio hay un pozo, un sauce y un caballo, y detrás de la cerca, un futuro que hojear nuestros papeles...

—¿Estás cansado?
Veo el sudor en tus ojos.
—Sí, estoy cansado... ¿Me llevas tú ahora?
—Claro, como antes tú a mí. Y cargaré con esta nostalgia rumbo al principio, a nuestro principio, y atravesaré este camino rumbo a mi fin... su fin.

Text MAHMUD DARWISH
Il.lustració IRENE MARTÍNEZ

Infancia

Hora en que la yerba crece en la memoria del caballo. El viento pronuncia discursos ingenuos en honor de las lilas, y alguien entra en la muerte con los ojos abiertos como Alicia en el país de la yo visto

Encuentro

Alguien entra en el silencio y me abandona. Ahora la soledad no está sola. Tú hablas como la noche. Te anuncias como la sed.

Alguna vez

Alguna vez
alguna vez tal vez
me iré sin quedarme
me iré como quien se va

Text ALEJANDRA PIZARNIK
Il.lustració PAULA MAS / GALADRIEL GARCÍA / YLENIA ÍÑIGUEZ

Sombra de los días a venir

A Ivonne A. Bordelois

Mañana
me vestirán con cenizas al alba,
me llenarán la boca de flores.
Aprenderé a dormir
en la memoria de un muro,
en la respiración
de un animal que sueña

Donde circunda lo ávido

Cuando sí venga mis ojos brillarán
de la luz de quien yo lloro
mas ahora alienta un rumor de fuga
en el corazón de toda cosa.

lText

ALEJANDRA PIZARNIK

Il.lustració

DIÓN VILLAFRANCA / NURIA MARTÍNEZ / INÉS MOLINA

Pido el silencio

... canta, lastimada mía
CERVANTES

Aunque es tarde, es noche,
y tú no puedes.

Canta como si no pasara nada.

Nada pasa.

Vienes d'una llarga família de forners
i a tu t'agradaria ser forner, com els teus,
i entrar feixos de llenya, de pinassa, en el forn,
i fer el rent, en caure el dia, com el feien,
i a mitjanit anar al forn per a pastar,
creuar amb una ràpida ganiveta la pasta,
i escombrar lentament, prendre-li foc al forn,
ficar el cap al forn, aquell infern de flames
que olia intensament als matins del Garbí,
pujar a l'alcavor, aquell calor humit.
I deixar caure el pa, aquell pa cruixidor,
i alegre, a les paneres, i tripular el forn,
fer-li créixer el foc, o fer-li-lo minvar.
Tu series forner, com ho foren els teus.
I al costat del teu pare aprengueres l'ofici,
nit a nit, dia a dia, i ara en tens enyorança.
Una amarga enyorança per a tota la vida
et creua el pit de banda a banda amb aquell ràpid
senyal de ganiveta que no pots oblidar.
Allò que més t'agrada, d'on et vénen els versos,
els arraps en la carn, aquells dies salvatges
quan entraves els feixos de pinassa en el forn.

Text

VICENT ANDRÉS ESTELLÉS

Il.lustració

ESTER MONTSERRAT

ÁMAME

Bajo el cielo gris amor eterno,
ámame como la lluvia, sin fin.
En cada gota, un beso tierno,
nuestro amor florece, jardín sin fin.

Entre susurros de la noche oscura,
ámame como la lluvia al rocío.
En cada gota, mi alma se asegura,
que en tu amor halla su mejor refugio.

Ámame como la lluvia al suelo,
con la intensidad de un susurro eterno.
En cada gesto, en cada anhelo,
que nuestro amor sea un universo interno.

Ámame como la lluvia que empapa,
con su ternura y su dulce caricia.
En cada encuentro, en cada palabra,
que nuestro amor sea pura delicia.

Entre susurros de agua y cielo,
ámame como la lluvia, con desvelo.
En cada beso, en cada anhelo,
que nuestro amor sea eterno y sincero.

Bajo el manto gris de la tormenta,
ámame como la lluvia que alimenta,
en cada gota, en cada lamento,
nuestro amor crece, fuerte y contento.

Serventesio

Ámame como la lluvia.
Ámame como el gran sol.
Como esa nube que diluvia
sin temor al caracol

COMO

Ámame como la lluvia ama
a la tenue brisa matinal.
Amor que no vive en lo material
ni a una cruel pesadilla que difama.

Corazón que siente, corazón que ama,
que siempre en tu recuerdo permanezca
mi cariñosa y cálida silueta,
y entre nuestro pecho la ardiente flama.

Flama equiparable a amor veraniego
que requiere de nuestros corazones.
En nuestras mentes ya no hay ego.

Ámame como la lluvia,
cuídame como el sol,
abrigame hasta que viva
con todo el corazón.

Hasta la luna iré
con tal de tener tu amor.
Nunca más viviré
si no siento tu olor.

Si algún día te vas
sufrirá mi alma,
aunque siempre estás,
me haces falta.

Espero que no me olvides
y dure nuestro encuentro,
si es que no lo haces
te extrañaré con dolor.

Ámame como la lluvia
con todo el corazón.

Tu linda cara me da cosquillas,
cosquillas dentro de mi alma.

Mi corazón está en las llamas
al ver a mi preciosa dama.

Cada vez que nos besamos
siento rosas en mis manos.

Un segundo de tus besos
me parecen eternos.

LA LLUVIA

Un caso más de muchos

-Si ese chico vuelve a llamarme machito del chino juro que lo patearé, ¡encima también ha gritado mi dead name!

-¿Aún sigue con lo mismo? ¿No habías ido a hablar con la jefa de estudios?- Responde la hermana mayor, sorprendida de que su hermano aún sufra transfobia en el instituto.

-Sí, y funcionó por un tiempo, pero ahora ha vuelto al ataque.

-¿Sabes lo que deberías hacer? - Interrumpe el padre, entrometiéndose en la conversación.

-Sorpréndeme. - El menor responde con desdén, ya harto de que le dé charlas sin saber nada del tema.

- Tú no tienes que hacer nada, sólo ignóralo. Además, no hay nada de malo en que te llamen por el nombre que te pusieron tus padres. Yo, a ti te puedo llamar Sofía perfectamente.

El chico se estremece al oír ese nombre. Le hierve la sangre, pero no dice nada al respecto por miedo a que su padre se enfade y comience a gritar. No quiere tampoco los típicos “discursitos de padre” que no son nada agradables, pero es inevitable.

-No tienes que sentir vergüenza porque te llamen Sofía, ése es tu verdadero nombre y el que tu madre y yo te pusimos. Vale que ahora te quieras llamar de otra manera porque quieres ser un chico, pero para que exista el niño que eres ahora primero tuvo que existir Sofía.

-¡Tú no sabes nada de lo que es ser trans! ¡ No puedes simplemente opinar de este tema y dar una charla al respecto si no sabes lo que es!

La hermana del menor salta con rabia a protestar contra su padre y empeora la situación. El chico manda callar a su hermana. Ya no quiere que sufra al entrar en la discusión ni tampoco quiere ser defendido. Siempre se ha valido por sí mismo y es a lo que está acostumbrado.

Parece que el padre no tiene planeado callarse pronto con su “discurso”, el cual va en contra de, por lo menos, toda la ley trans que aprueba el cambio de nombre y género hasta en niños de doce años, con la autorización de un juez que examine su madurez.

El adolescente ya no puede aguantarlo más, su padre se está metiendo con su persona, con su orgullo, y con todo lo que él ha trabajado para lograr ser el chico abiertamente trans que es ahora. Así que decide sacar un poco de valentía y fuerza para

confrontar a su mayor por primera vez desde que tenía dos años.

- ¡Ya, papá! ¡Ya vale! Estás todo el rato amargándome la vida con este tema. Si yo no quiero que se refieran a mí con ese nombre respetas mi decisión y te callas.- Sabe que no debería atacar de manera tan directa. Pero no hay vuelta atrás.

El padre da un frenazo y para el coche de golpe. Todos los presentes en el vehículo, (la madre, el hijo, la hija y el padre), se aprietan contra el cinturón de seguridad.

-Baja ahora mismo del coche - El tono del padre es frío y cortante.

-No.- La voz del chico es temblorosa.

-¡He dicho que te bajes!

- No. No me voy a bajar.

El padre se apea e intenta tirar a su hijo del vehículo de manera forzada, pero el hijo se aferra al cinturón.

Finalmente, la madre interviene, nerviosa ante la agresiva escena.

-¿Quieres dejar ya al niño? ¿No ves que le haces daño? Vámonos ya a casa.

Durante el resto del viaje nadie habla, ni tampoco después, cuando llegan a casa.

La madre y la hermana se mantienen en silencio. La tensión es tan densa que puede cortarse con un cuchillo.

-Deberías haber dejado que te ayudara. Se hubiera evitado todo ésto.- Reprocha después la hermana, ya a solas con el adolescente.

- O hubiera empeorado.

- Eso no lo sabes.

- Tú, tampoco. No tienes una bola de cristal que te diga el futuro.

- Vale, pero, ¿por qué no me dejaste defenderte? Tú tenías buenos argumentos y te mantenías callado mientras papá te hablaba como un trastornado.

- No te dejé defenderme porque no quise que sufrieras. Sé lo mal que te pones cuando discutes.

-Hazme caso.

-No me des órdenes...

Confesiones de una alumna de la ESO

LA CRISTALERA

Me haré llamar “Margarita”. Los cristales, al igual que yo, son transparentes y casi invisibles. Soy exactamente igual a todos y a nadie a la vez.

En el instituto me siento incómoda moviéndome por los pasillos, nadie parece reparar en mi presencia hasta que me cruzo por delante de ellos y clavan sus miradas en mí. No me juzgan, ni me saludan, ni tienen una opinión sobre mí. Y no les culpo. El hecho de que no me conozcan me tranquiliza, porque seguro que se reirían de lo que pienso, de mis buenas notas, de mi familia, de mi situación familiar y económica...

Todos tienen sus problemas como para pensar en alguien no sean ellos mismos. Por éso no hablo. Para hacer amigos me tienen que hablar a mí, y cuando hablo no lo hago de mí misma.

Cuando me paro a pensar me doy cuenta de qué es lo más desagradable del mundo: La sociedad. La que dice que tenemos que ser saludables pero luego te tachan de gordofóbica cuando quieres adelgazar, la que te

dice que madures de una vez pero luego te anima a que saques tu niño interior y seas feliz, la misma que te pone presión sobre los hombros y luego te pide que disfrutes de tus sueños de juventud. Porque así es el mundo que esta sociedad ha creado: una contradicción constante.

Pero no me puedo quejar, siempre hay que ser agradecido. Y aunque yo sepa que tú has pasado por cosas peores me apetece ser escuchada, pero no abriré la boca porque me gusta escucharte como querría que me escucharas a mí. Todos son iguales que yo con sus problemas y pensamientos ocultos, pero nadie pasa por lo que yo de la misma forma.

Así que yo, “Margarita”, sigo delante de ti sin moverme y sin hablar, tal y como lo haría una cristalera.

Autors

ELISA PONCE, TOMÀS GARCIA,
AITANA SALVADOR I DAVID CANCINO (3RESOB)

CONCURS DE MICRO RELATS

BATXILLERAT

3r PREMI

COEUR, L'ARBRE DE LA VIE

Cœur s'affaiblissait chaque jour, ce qui inquiétait tout le monde, car elle était l'arbre de vie et les plantes environnantes commençaient à mourir. Les responsables de prendre soin d'elle ont décidé qu'il était temps de l'emmenager dans un endroit meilleur, loin de tant de gaz nocifs et à proximité d'autres plantes pleines de vie. Après un long voyage à travers l'Espagne, ils arrivèrent à Valence et l'ont immédiatement su. C'était l'endroit idéal pour Cœur. Ils l'ont déplacé et dès que ses racines ont touché le sol, ses poumons se sont remplis de cet air vert dont elle avait tant besoin.

Aroa Arroyo Romero

2n PREMI

L'ALBUFERA

C'est un autre matin gris au Port International de Valence. Les grands bâtiments où je travaille depuis trente ans cachent la fumée qui se mélange aux nuages. J'arrive à mon poste et commence à décharger les conteneurs remplis de marchandises. C'est une tâche ennuyeuse, et je suis mécontent d'avoir fini dans ce travail. La mer a inondée une grande partie de la ville, et le Port est très isolé. L'air est pollué et il est difficile de respirer. Qui aurait cru qu'il y a quarante ans cette place était le parc naturel le plus important de Valence?

Manuel Herrero Pastor

1r PREMI

SOUVENIR

Un jour, une ancienne personne deviendra nostalgique, se souviendra et racontera à ses petitsenfants comment c'était : Comment c'était d'aller se promener sur le rio, d'entendre les oiseaux, de voir les fleurs et les arbres feuillus. Sortir de la maison et sentir la fleur d'oranger, aller à l'école et profiter de la promenade. Flotter dans la mer de La Malvarrosa. Vivre dehors et jouer du soleil.

Malena Gálvez Marcogliese

Il·lustració

HEIZE SUAY

3r – 4t ESO

3r PREMI
VALENCE VERTE

Valence est surnommée la ville verte pour ses grands parcs et la protection de la nature, le grand fleuve Turia et d'autres de ces nombreux parcs sont un symbole de protection de la nature également la protection des bâtiments historiques et anciens. D'un autre côté, la gastronomie et la bonne alimentation en Méditerranée contribuent à la qualité de vie des habitants. Et enfin, tout le monde garde les parcs et la ville propres, en particulier le parc Turia, le cœur de Valence.

Cécile Esila Molina

2n PREMI
EL LEGADO VERDE

En las calles de València, donde las sombras de los naranjos bailan con la brisa, se alza una estatua en honor a Benlliure Verd, defensor incansable de la naturaleza. En el año en que la ciudad se corona como Capital Verde Europea, sus palabras resuenan con más fuerza. Bajo su mirada eterna, los valencianos se comprometen a preservar cada rincón verde, a sembrar esperanza en cada árbol. La tierra acoge sus pasos con gratitud, susurrando su nombre entre las hojas. Porque en València, la armonía entre el hombre y la naturaleza es un legado que perdura.

Alejandro Aliaga Flores

1r PREMI
A GREEN BENLLIURE

Clean marble floors are signs of dullness, monotony. Long and deep hallways of depression where humans are doomed to stroll away for eternity. A one hundred-word manifesto aspiring to bring life, Pachamama birthing nature in every nook and cranny of the terrazzo. I don't care if it's Gaia, Allah or Goodall, nature needs nature and still we're biased to detach us from it. Creating a separate world alienated from every other lifeform, that's lifeless. Lorca and I vouch for green, green in classes, hospitals, hallways. Enough green to be seen from up top, unlike the Great Wall. A green Benlliure.

Joan Paniagua Armengo

1r -2n ESO

3r PREMI
MUNDO ¿VERDE?

Ver esa tierra, esa vida, que tanto amaba, siendo destruida ante mis ojos. Ese mundo en el que tantas historias ocurrieron. Tantas vidas. Tantos instantes. Completamente destrozado. ¿Por qué? ¿Por qué no pude vivir mi vida, como siempre había soñado de pequeña? ¿Por qué esos árboles a los que solía subir, ahora eran un tronco quemado? ¿Por qué ese cielo, el cual siempre miraba, ahora solo era color gris por el humo? Los gritos de la gente por falta de oxígeno me mataban. Que estúpida gente, que nunca hizo nada para pararlo, sabiendo que se iba a acabar.

Greta Gadea Montes

2n PREMI
VALÈNCIA BLAVA

"València és una ciutat molt bonica", deia l'home, "El color que predomina sense dubte és el blau". "Si camines pel carrer ho pots veure, a la vorera hi ha blau als arbres, també hi ha parcs plagats de blau: l'herba, la vegetació, les fulles... València és molt blava. Té els jardins blaus dels Vivers i també el parc del riu Túria, on abans l'aigua verda passava sota i actualment és un parc ple de blau. Encara que la gent no vol admetre-ho, sempre que ho dic diuen que València és verda, potser són bojos." Digué el daltònic.

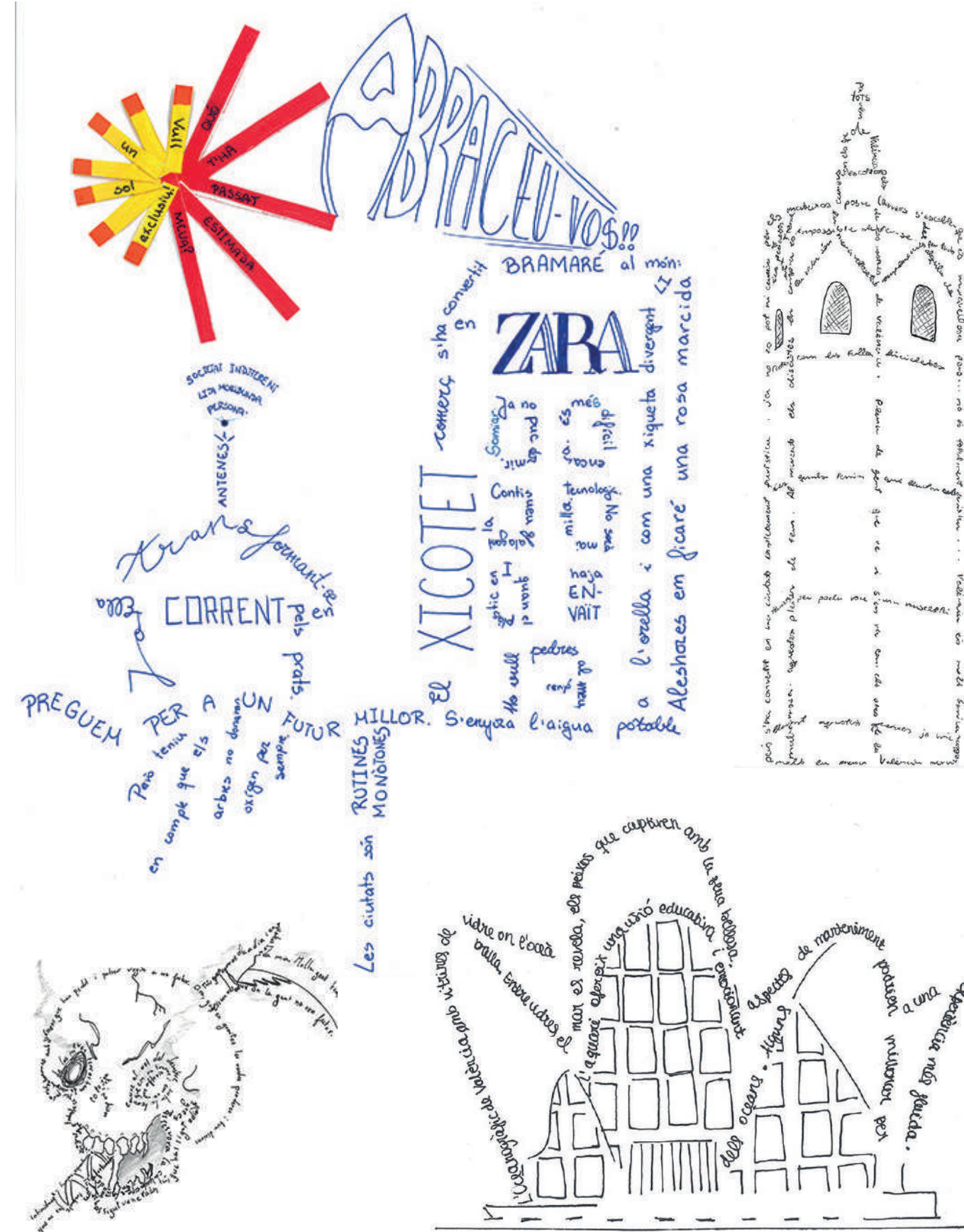
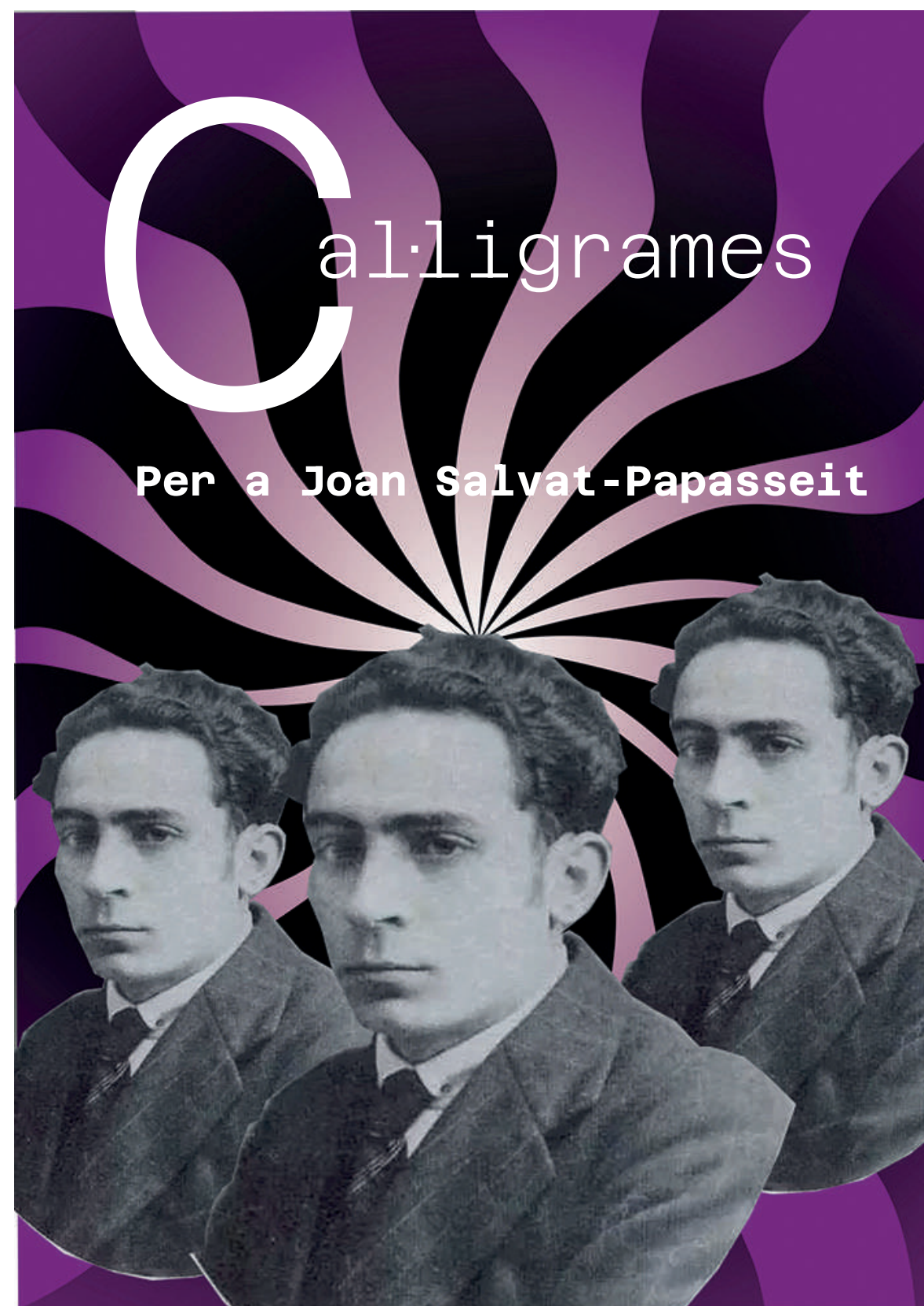
Marcel Colonques Adam

1r PREMI
UNA GUERRA PEL VERD

Havia començat una guerra que determinaria el futur de la ciutat. Una guerra entre els verds i els grisos, entre la naturalesa i la contaminació, entre la felicitat i la tristesa. La guerra va durar anys, segles. Però, finalment, hi va haver un vencedor: els verds. Havien guanyat els verds, la llum, però sabien que sempre hi hauria una obscuritat contra la qual batallar, sembre hi hauria contaminació que evitar. I de totes la pitjor era la que tornava grises la ment de les persones.

Alba Pinazo MartínezW

VALÈNCIA EN GUERRA

València en temps de guerra: la protecció de les obres pictòriques del Museu del Prado.

Una de les conseqüències de tota guerra és el deteriorament i destrucció del patrimoni cultural; un exemple d'això és el Museu del Prado, que va patir múltiples bombardejos durant la Guerra Civil espanyola (1936-1939). Per a protegir el patrimoni, i aprofitant que València es va convertir en la nova capital de la II República, es va procedir al trasllat d'obres del Museu del Prado.

El trasllat va consistir en l'evacuació d'una important remesa d'obres artístiques de la pinacoteca madrilenya durant la Guerra Civil espanyola, en el marc de la defensa de la ciutat, per decisió del govern republicà, que va confiar la seua execució a la Junta de Confiscació i Protecció del Patrimoni Artístic. Aquest organisme, creat al començament de la Guerra Civil Espanyola per decret del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts de 23 de juliol de 1936 tenia com a objectiu conservar en nom de l'Estat «totes les obres, mobles o immobles, d'interès artístic, històric o bibliogràfic, que en raó de les anormals circumstàncies presents es trobaven, al seu judici, en perill de ruïna, pèrdua o deteriorament».

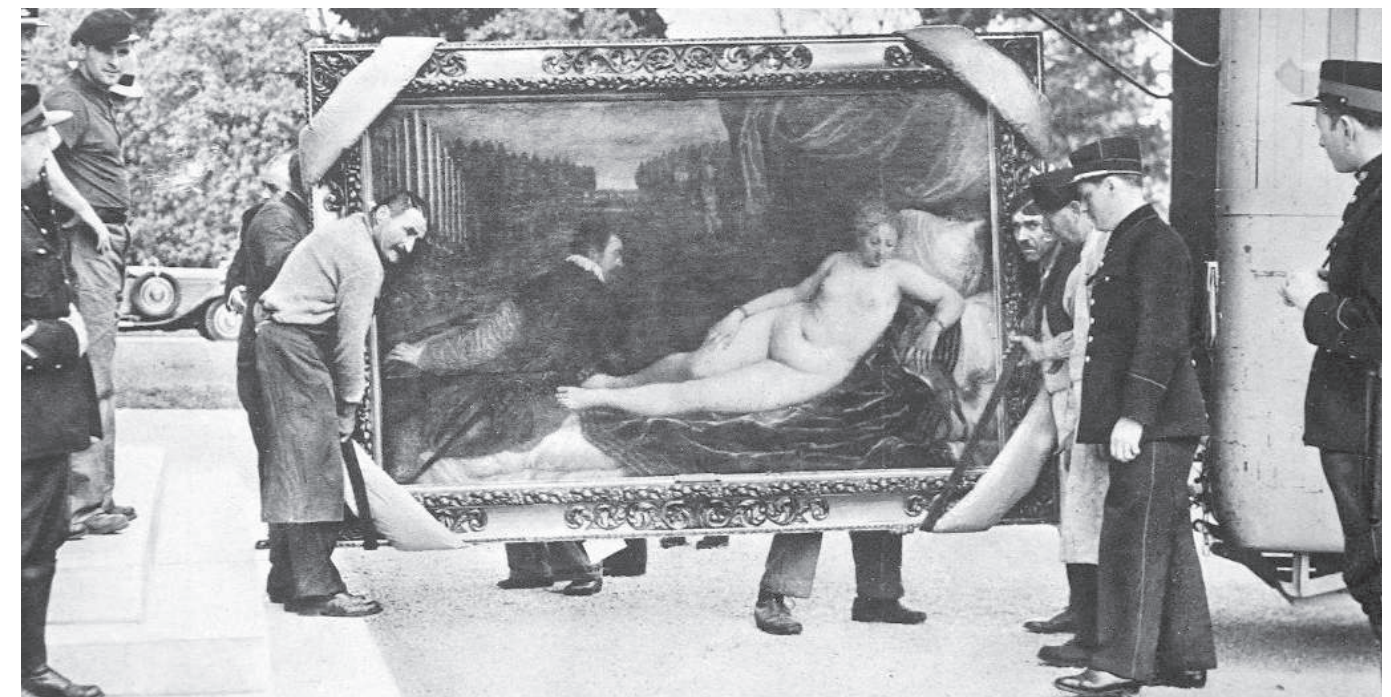
El trasllat de les dos mil obres d'art va començar a la tardor de 1936 i tenia com a destinació la ciutat de València. En total van eixir unes 361 obres pertanyents al Museu del Prado. La resta de les obres venia de diferents museus com el Museu d'Art Modern, el Monestir de l'Escorial, el Palau Nacional i l'Academia de San Fernando, a més d'obres de col·leccions particulars (per exemple *La comtessa de Chinchón* de Goya, llavors pertanyent als ducs de Sueca) i també peces procedents d'altres ciutats.

Prèviament al seu trasllat es realitzà una valoració de les obres d'art per part de la Junta de Defensa del Tresor Artístic Nacional i els seus principals responsables van ser Josep Renau, jove cartellista i publicista nomenat director general de Belles Arts el setembre de 1936, i l'arquitecte Vaamonde.

També es realitzen una sèrie d'operacions prèvies com són: la selecció de les obres a evacuar, l'elaboració de fitxes i informes, la preparació de les obres i els embalatges de transport, la recerca de camions al front de batalla, el lliurament i la col·locació de les obres en dipòsits provisionals i la seva instal·lació definitiva. Entre les obres protegides tenim *Les Menines* de Velázquez i *El Dos de maig* de Goya.

De cada obra es feia un informe que contenia dades com l'autor, el títol, les dimensions, etc. i aquest expedient es complementava amb un informe del viatge que feia (hora d'eixida i d'arribada), incloent les condicions atmosfèriques en les que s'havia de conservar. Algunes obres estaven en molt mal estat i els conservadors del mateix museu es negaven al trasllat, en la majoria dels casos es considerava que el risc era més gran si aquestes obres romanien a Madrid durant el conflicte.

Per al trasllat, els bastidors dels quadres se subjectaven als camions, s'empaquetaven amb paper continu i després s'hi aplicava una segona capa de paper impermeable. Les caixes es cargolaven per evitar els cops dels amortidors (totes les caixes estaven precintades i identificades).

De vegades es va donar el cas que les obres, degut a la seua gran dimensió, no passaven per alguns llocs, com el cas del pont d'Arganda. En aquests casos, els transportistes varen passar els embalatges a l'altra riba a pols.

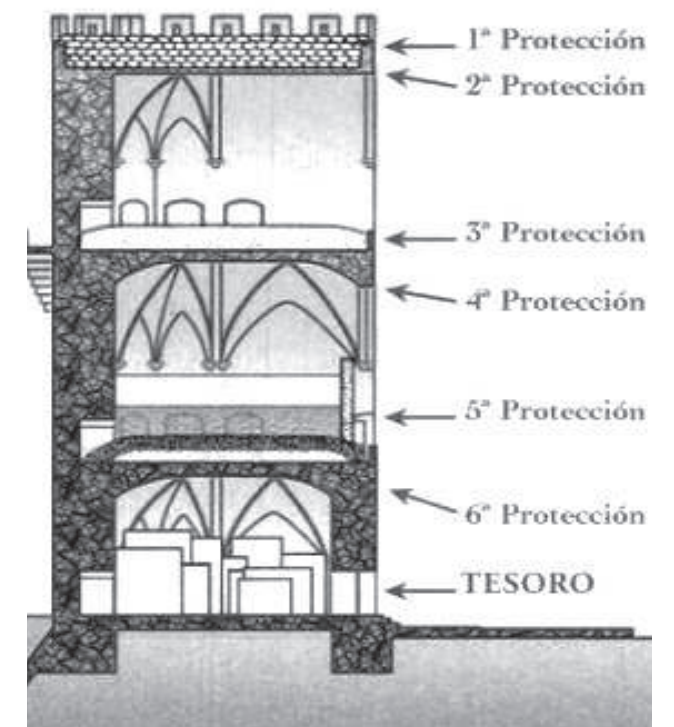
Finalment, les obres van ser dipositades a les Torres de Serrans, que s'havien condicionat amb estructures especials contra els possibles bombardejos. Uns dels efectes destructius de les deflagracions eren les vibracions d'aire produïdes per les ones expansives als llocs tancats, per aixó a les zones habilitades per al dipòsit d'obres d'art es van obrir uns tubs de sortida a l'exterior per

a permetre la circulació lliure d'aire. A més, les obres pictòriques estaven protegides per sacs de sorra.

Més tard, una part de les obres van seguir el viatge cap a Catalunya, fins que van arribar a la seu de la Societat de Nacions a Suïssa. Al final, l'expedició va tornar a Madrid el setembre del 1939 i les obres es van reintegrar a la pinacoteca espanyola.

Si voleu saber més al respecte, podeu consultar *Noche de guerra en el Museo del Prado*, obra teatral escrita per Rafael Alberti el 1956 i ambientada al novembre de 1936, durant la Guerra Civil espanyola. El seu argument es basa en la labor dels milicians republicans per a posar fora de perill les pintures en els soterranis del museu per a protegir-les dels bombardejos.

TORRES DE SERRANS

Text
Il·lustració

ALUMNAT D'HISTÒRIA DE 4T ESO E
IRENE TERRÁEZ

VALENCIA UN REFUGIO DE ESPERANZA

Valencia, una ciudad llena de historia, ha sido testigo de momentos difíciles a lo largo de los años. Hoy juntos exploraremos la conexión entre Valencia y los trágicos bombardeos de Guernica durante la Guerra Civil Española, así como la experiencia de vivir un bombardeo y cómo la ciudad se convirtió en un refugio de esperanza en tiempos oscuros.

El Fantasma de Guernica: En 1937, Guernica, un pequeño pueblo en el País Vasco, fue bombardeado brutalmente por la Legión Cóndor alemana durante la Guerra Civil Española. Este ataque aéreo dejó una profunda cicatriz en la historia de España y se convirtió en un símbolo de la devastación de la guerra. Muchos de los supervivientes y refugiados de Guernica encontraron refugio en Valencia, una ciudad que se convirtió en un faro de esperanza y solidaridad en tiempos de crisis.

Text

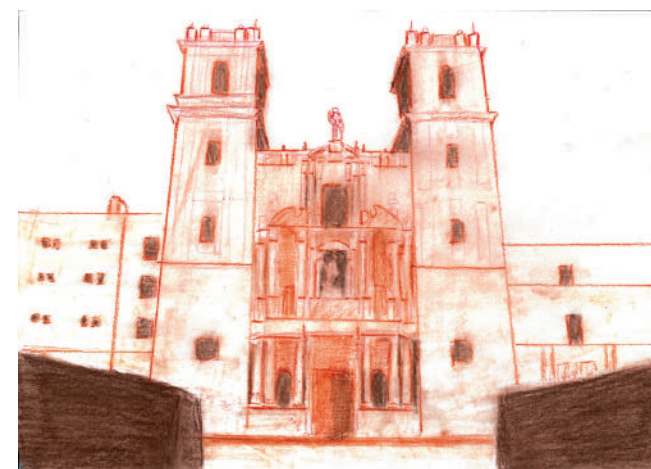
Il·lustració

DANIEL HERRERA

SARA NAZARENKO

Vivir un bombardeo es una experiencia aterradora e impactante que deja una huella imborrable en la memoria de quienes la experimentan. Durante la Guerra Civil Española, Valencia fue objetivo de múltiples bombardeos por parte de la aviación italiana y alemana. Sus calles se convirtieron en un campo de batalla y sus ciudadanos se vieron obligados a enfrentar la incertidumbre y el miedo constantes.

A pesar de los horrores de la guerra, Valencia se convirtió en un refugio de esperanza para muchos. Organizaciones humanitarias y voluntarios trabajaron incansablemente para brindar asistencia a aquellos que habían perdido todo. Incluso a día de hoy, hay que destacar que Valencia es una ciudad que brinda apoyo y refugio a personas de distintas nacionalidades que huyen de situaciones de guerra e injusticia similares a las que fueron vividas en Guernica.

“Songuez à la douleur d’Espagne” Relleu de l’escultor valencià Ricardo Boix que va a participar en l’exposició universal de 1937 a París junt al Guernika de Picasso. Aquesta exposició va ser organitzada pel també valencià Josep Renau, Director General de Belles Arts durant la Guerra Civil.

Monestir de Sant Miquel dels Reis utilitzat com a presó durant el Franquisme

Text

Il·lustració

DANIEL HERRERA

ALICIA ROSU / ANDY VACA / ARANTZA QUIN

REFUGIO

1

2

3

Il·lustració

OLIVER BLANCO

“REFUGIO” Què hi ha darrere d’aixos cartells?

Caminant pel carrer de Serrans, heu vist alguna vegada aquest edifici? (1) I aquest cartell prop de la Falla de Na Jordana, l’heu vist? (2)

Aquests espais, els refugis, es van construir durant la Guerra Civil Espanyola per protegir la població dels bombardeigs i atacs de l’exèrcit franquista. Però, quants n’hi havia? Quan es van construir? Com funcionaven?

El mes de juliol de 1936 un grup de militars dirigits per Francisco Franco va organitzar un cop d’estat contra el govern de la República espanyola. Amb eixe fet va començar la Guerra Civil espanyola, un conflicte que duraria tres anys, i que va acabar amb la victòria dels sublevats, inspirats en les idees del feixisme. La ciutat de València va ser un dels punts més estratègics durant la guerra. De fet, el mes de novembre de 1936 el govern d’Espanya i totes les institucions de l’estat es van instal·lar a València, que era més segura que Madrid. Això va fer que l’exèrcit franquista convertira la nostra ciutat en un objectiu a batre. (3)

El 13 de gener de 1937 es va produir el primer bombardeig contra la població valenciana. Les bombes van ser llançades des d’un vaixell desconegut que es trobava al port. A partir d’eixe moment, els barris marítims van patir nombrosos atacs des de la mar; i més tard es van unir els atacs per aire. (4)

Els bombardejos, el so de les sirenes que advertien dels atacs, les carreres cap als refugis i les morts es van convertir en un element de la vida quotidiana de la població valenciana. Com va denunciar el diari “El Mercantil” l’any 1938: “Assassins! De nou les ales negres de l’aviació facciosa han volat sobre la nostra ciutat, i altra vegada els febles cossos de les criatures així com les modestes llars dels treballadors han sentit en el més profund la metralla llançada pels pirates de l’aire.” (5)

A l’inici de 1937, per defensar la població civil dels atacs enemics, la Junta de Defensa Passiva Organitzada va organitzar la construcció de refugis antiaeris en diferents llocs de la ciutat. Els refugis eren excavats en el subsol, i per accedir-hi s’instal·laven dues portes i una escala estreta, que asseguraven la circulació. Per garantir unes mínimes condicions higièniques

4

6

8

havien de comptar amb instal·lació elèctrica i sistemes de ventilació; tot i així, la humitat de València feia molt incòmode estar al refugi. (6)

Entre 1937 i el final de la guerra es van construir més de 300 refugis a València. N’hi havia de molt grans (on cabien fins a 700 persones), però també de petits (molts d’ells ubicats sota edificis de vivendes) Al barri del Cabanyal es van edificar molts d’ells, perquè bona part dels bombardejos es feien des de vaixells enemics. (7)

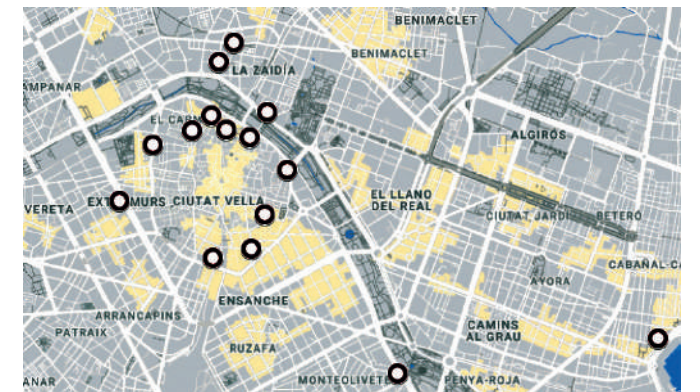
En l’actualitat, es poden visitar a València diversos refugis:

5

7

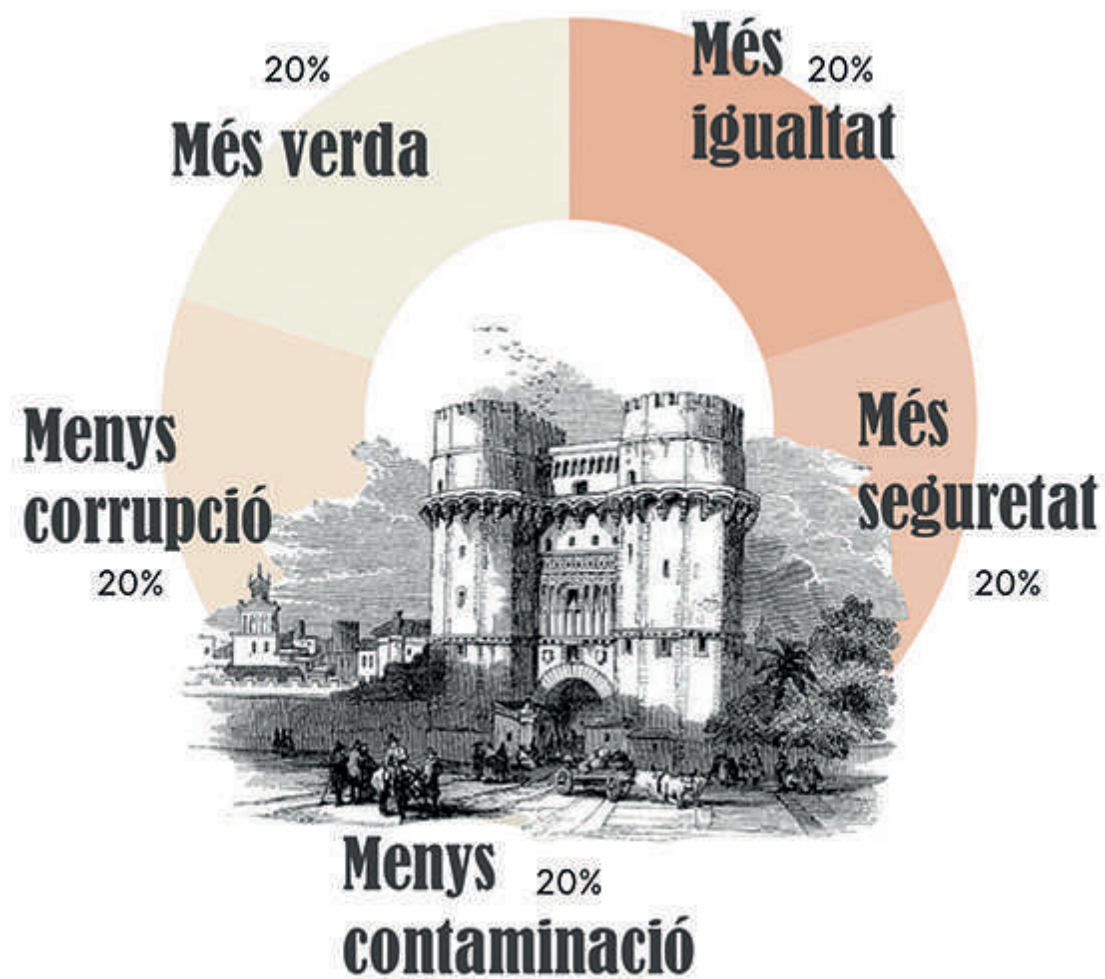

9

per exemple, al carrer Serrans, a l’edifici de l’Ajuntament de València, a l’antiga fàbrica “Bombas Gens” o a l’IES Lluís Vives. Visitar-los és una experiència molt interessant perquè ens permet entendre millor el drama humà que va suposar la Guerra Civil (8), (9).

Miquel Blanco / Ferran Ferrer / Samuel García / Saül Falomir / Pablo Lozano / Rocío Muñoz / Germán Segura / Inderjit Singh (4 ESO)

LA MEUA CIUTAT UTÒPICA

Il·lustració

JULIANA ESCALANTE

Mi ciudad utópica sería una ciudad con mucho verde, bastante cuidado todo, es decir, sin basura por el suelo como suele pasar. También donde las nuevas tecnologías y la naturaleza se entrelacen armónicamente, una ciudad moderna pero muy verde, cosa que en la ciudad de Valencia lo tenemos más fácil gracias a nuestro buen clima. Habría varias zonas verdes muy amplias para parques, gente que se quiera sentar y pasar la tarde o la mañana en una zona tranquila, o para gente que le gusta hacer deporte, donde podrán correr y ejercitarse con las máquinas proporcionadas.

Esta ciudad sería una de las más sostenibles ya que contaría con edificios ecológicos y sistemas de energía renovables para minimizar poco a poco el impacto ambiental que estas tienen junto con los coches, ya que pondría en todas las carreteras unos caminos para coches eléctricos, y de esta forma, incrementarlo su uso en el resto de la población. Si hablamos del transporte público, podemos decir que será más barato y más amplio, así podremos poner más asientos y de esta forma la gente estará más cómoda sentada, aparte de que habrá más espacio para las personas que decidan estar de pie. La idea es que en el centro de la ciudad solo se cuente con transporte público para así hacer que solo haya gente en las

calles del centro y no se vea tanto coche, además de que esto incluye una disminución de contaminación acústica. Los coches estarían a las afueras del centro, y para la gente que viva en este dispondrá de parkings subterráneos, de forma que no romperá con la estética de la ciudad.

La arquitectura en esta ciudad es muy importante, sobre todo los monumentos antiguos como son las Torres de Serrano, o el Miguelete entre otros. Estos se cuidarán y se restaurarán, pero con las técnicas utilizadas antiguamente. La cultura de Valencia se intensificará, habrá más festivales, eventos y espacios especialmente dedicados a diferentes culturas, así conseguimos promover la inclusión y el entendimiento entre personas de distintos orígenes. Sin olvidarnos de la comida, aparte de darle una gran importancia a la gastronomía valenciana, también se les dará gran protagonismo a diferentes gastronomías para así satisfacer todos los diferentes gustos. Por último, la educación será de primera calidad y accesible para todos, fomentando la creatividad, el pensamiento crítico y la innovación. En resumen, mi ciudad perfecta sería un lugar donde la naturaleza, la tecnología, la diversidad cultural y la calidad de vida se fusionan para crear un entorno vibrante y acogedor para todos sus habitantes. ¿Y tú, cómo sería tu ciudad utópica?

Text

AINHOA PUCHAL

Il·lustració

DANIEL HERRERA

¿Cómo podemos tener una Valencia sostenible?

Valencia es una ciudad de unos 800.000 habitantes situada en el este de España. Ha conseguido ser una ciudad referente a nivel europeo en el campo de la sostenibilidad. Gracias a las políticas verdes de la ciudad, se ha podido concienciar a gran parte de la población urbana para contribuir a esta causa, ya sea en pequeña o en gran medida. Sin embargo, aún quedan muchos avances por hacer para conseguir que Valencia sea una ciudad sostenible del todo.

Una de las primeras medidas que deberíamos tomar, podría ser el aumento de la red de transporte sostenible, así como su fomento.

Valencia es una ciudad con una buena red de transporte público. Tiene una red de buses que cubre casi toda la ciudad y sus inmediaciones. También tiene una red de metro y tranvía con diez líneas, que comunican eficazmente algunos pueblos cercanos con el centro urbano. Sin embargo, se podrían tomar medidas para fomentar el uso de estos transportes públicos. Por ejemplo, rebajar el precio de estos para el público general, ya que, aunque jóvenes y jubilados cuenten con numerosos descuentos, las personas que van a trabajar

y muchas veces usan estos transportes deben pagarlos a precios usualmente muy altos. Otra medida podría ser la ampliación del metro, ya que, a diferencia del bus, hay muchas zonas donde el metro no llega, y ampliando algunas líneas se podría conseguir que gente de estos barrios lo usara. También es importante el fomento del transporte sin huella de carbono, como lo puede ser la bicicleta. Poner más carriles bici en la ciudad (y no quitarlos, como se ha estado haciendo en los últimos meses) podría ayudar al aumento de esta práctica, reduciendo considerablemente la huella de carbono. Por último, se podría aumentar la cantidad de infraestructuras de primera necesidad (escuelas, centros sanitarios, administraciones), ya que así la gente no se tendría que trasladar a sitios lejanos y podría usar más a menudo el transporte más eficiente de todos, el caminar.

Otra idea podría ser la mejora de la gestión de residuos.

Los residuos humanos son una parte considerable de la contaminación que se produce en el medio ambiente. Por eso se agradecería una mejora del sistema de gestión y

Il·lustració DANIEL HERRERA / AINHOA PUCHAL

eliminación de estos. El primer paso es construir otra central más de procesamiento de residuos, ya que solo hay una para toda la ciudad y sus municipios cercanos. Sin embargo, lo más importante es la concienciación de la población. Mediante campañas informativas, se puede conseguir que todos los valencianos reciclen sus residuos y no contaminen los ambientes públicos y las zonas verdes. Así, el personal público agilizaría su labor y se tendría una ciudad más limpia y menos contaminante, es decir, una ciudad más sostenible.

Favorecer las ayudas públicas para generar energía fotovoltaica.

Tener placas fotovoltaicas instaladas nos permitiría disfrutar de energía sostenible, la cual no provocará que se agoten los recursos naturales de nuestro planeta. Además, la energía solar no produce CO2 y por lo tanto, no daña la capa de ozono. En Valencia sería una buena opción poner placas solares ya que es una de las ciudades españolas que más horas solares recibe. Podemos ayudar a Involucrar a la ciudadanía en la toma de decisiones relacionadas con la

energía solar y fomentar la participación en proyectos de energía renovable.

Cuidar la Albufera

La Albufera es uno de los lugares más emblemáticos de Valencia y es además un parque natural con un gran valor para el medio ambiente porque en ella habitan una gran variedad de aves y especies, algunas de ellas en peligro de extinción. Por causas del cambio climático nos podemos llegar a quedar sin la Albufera pero lo podemos evitar.

Tenemos que reducir la contaminación por plásticos y otros residuos desde cuatro ámbitos diferentes: determinación de puntos negros de entrada de residuos; búsqueda de soluciones colaborativas aplicando buenas prácticas en agricultura; monitorización de la tipología de residuos, sobre todo de microplásticos. Por último, podemos evitar usar químicos tanto fertilizantes como herbicidas e insecticidas.

En conclusión, todos tenemos que estar de acuerdo en nuestras acciones y estar concienciados con la causa medioambiental. Toda la ciudad de Valencia puede ser más sostenible si coordinamos nuestros esfuerzos. Conseguir la sostenibilidad ya no es un capricho y debemos de actuar de inmediato.

Text MARC GARCÍA / MARTINA BLASCO
Il·lustració ARIADNA OVEJERO / LUCÍA LEDESMA

LES PETJADES DEL TEMPS

01

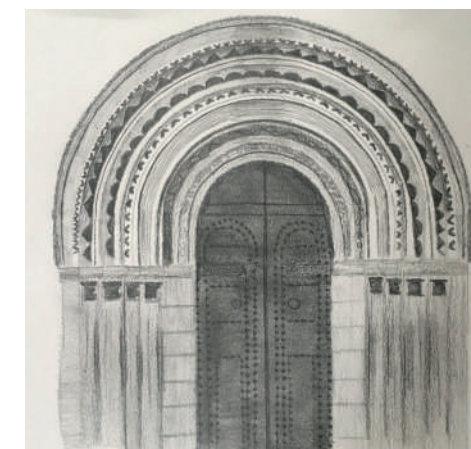
Romànic

Il·lustració

ANA FERNÁNDEZ

Es tracta de la portada romànica de la catedral de València. Construïda a la segona meitat del segle XIII, ressalta pel seu arc de mig punt amb arquivoltes decorades amb escenes bíbliques que baixen en brancals i la seua gran porta de fusta. La gent sols hi presta atenció a la Porta dels Apòstols i a la dels Ferros i no sempre es fixa en aquesta, la més antiga, que encara que siga més senzilla cal apreciar-la.

CATEDRAL DE VALÈNCIA

02

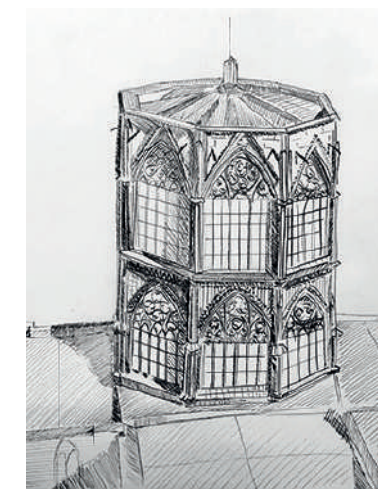
Gòtic

Il·lustració

BELÉN MELIÀ

El cimborri de la catedral de València és un prisma octogonal compost per dos cossos superposats d'estil gòtic. La part baixa va ser construïda en el XIV i el segon cos, va ser construït en el 1430, per Martí Llobet mestre d'obres en este moment. El seus finestrals, proporcionen l'entrada de llum natural al creuer de la Catedral.

CIMBORRI CATEDRAL DE VALÈNCIA

03

Gòtic

Il·lustració

JULIA JUAN DE LUZ

La torre del Micalet és la torre campanar de la catedral de València. La seua construcció s'inicia en 1381 i finalitza en 1429. Per la seua complexitat i llargs anys de construcció, va ser dirigida successivament per diversos mestres d'obra; sent el primer Andrés Juliá.

És un dels símbols més recognoscibles de la ciutat de València. El Micalet està obert per al públic, per arribar a dalt s'ha de pujar per una escala de caragol de 207 escalons.

CATEDRAL DE VALÈNCIA

04

Renaixement

Il·lustració NURIA MARTÍNEZ

Quan va vindre a esta ciutat Don Roderic de Borja, volia embellir esta catedral. Mogut pel nou art que estava renaixent a Itàlia, va portar amb als pintors Francesco Pagano, natural de Nàpols, i a Paolo de San Leocadio, natural de Llombardia. Ells van pintar els Àngels músics en la cúpula de la catedral.

INTERIOR CATEDRAL DE VALÈNCIA

05

Renaixement

Il·lustració SARA FERNÁNDEZ BALAGUER

Aquestes pintures van desaparèixer durant el segle XVII quan es va a restaurar tota la capella en estil barroc; una volta col·locada 80 cm per baix de la cúpula original on estaven els àngels músics els va a amagar així fins l’any 2004 quan la catedral de València serà sotmesa a una restauració que tornarà a treure a la llum els àngels.

El descobriment d'aquests àngels ha servit per a fabricar instruments musicals d'època.

INTERIOR CATEDRAL DE VALÈNCIA

06

Gòtic civil

Il·lustració MIREIA SANTARRUFINA Text INMA MATAMOROS

La Llotja de València és un dels edificis emblemàtics de la ciutat, una peça de l’arquitectura civil gòtica. Es va començar a construir en 1483 segons el projecte del mestre Pere Compte. El seu disseny inclou la porta central flanquejada per torres octogonals i una galeria superior decorada amb traceries gòtiques i escuts d’armes. Les escultures representen figures religioses. Va ser reconeguda com a Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO pel seu valor històric i arquitectònic.

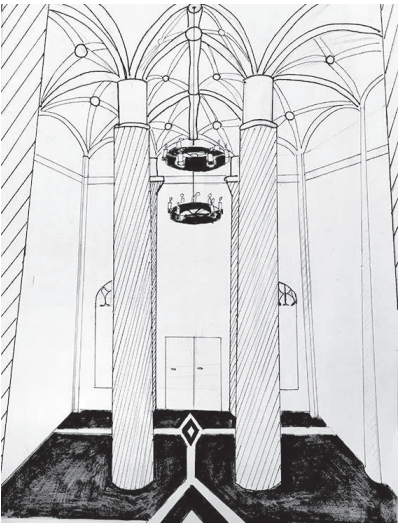
LLOTJA DE VALÈNCIA

07

Gòtic civil

Il·lustració LIDIA VIÑA DE VARGAS

A l’interior de la llotja ens trobem la sala de contratació, és una sala hipòstila dividida en tres naus longitudinals i cinc transversals, huit columnes helicoidals i setze pilastres del mateix tipus sustenten les voltes. Alguns veuen en aquest edifici una representació del paradís, on les columnes nervades serien els arbres, les palmeres, i la volta la cúpula celest, que originalment estava pintada de blau amb estrelles daurades.

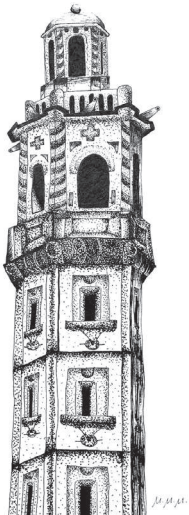
LLOTJA DE VALÈNCIA

08

Barroc

Il·lustració MARIOLA MELLADO

L’església de Santa Caterina és una de les més antigues de la ciutat, va ser construïda sobre una mesquita. El seu estil constructiu inicial va ser gòtic. El seu element més destacat és la torre campanar, peça mestra del barroc valencià. És de planta hexagonal amb columnes salomòniques de fustes helicoidals.

SANTA CATERINA

09

Rococó

Il·lustració GONZALO MORENO

La porta del Palau del Marqués de dos Aigües és una autèntica joia de l'arquitectura del segle XVIII. Tallada en pedra, és un dels màxims exponents del barroc en València, a causa de la seua gran varietat de detalls i el seu estil recarregat. Els relleus frontals adornen cada racó de la seua façana. En definitiva, un viu exemple de l'estil i l'elegància de la cultura barroca valenciana.

PALAU DEL MARQUÉS DE DOS AIGÜES

10

Rococó

Il·lustració

GALADRIEL GARCÍA

PALAU DEL MARQUÈS DE DOS AIGÜES

11

Modernisme

Il·lustració

ESTHER MONSERRAT

ESTACIÓ DE TRENS

12

Modernisme

Il·lustració

CRISTINA BARRANCO

MERCAT CENTRAL

13

Modernisme

Il·lustració

INÉS MOLINA

MERCAT CENTRAL

14

Modernisme

Il·lustració

ANDREA SAHUQUILLO

El Mercat de Colón és una icona de l'arquitectura modernista valenciana. Dissenyat per l'arquitecte Francisco Mora Berenguer i construït entre 1914 i 1916. Va ser declarat Monument Nacional per la seua elegància i funcionalitat.

MERCAT DE COLÓN

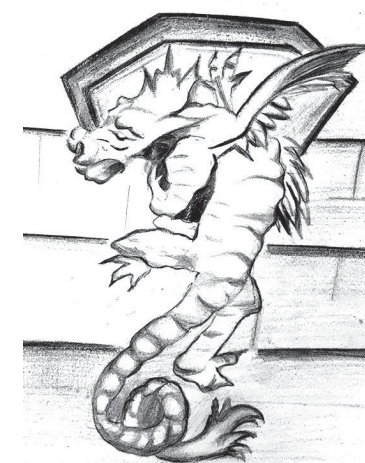
15

Modernisme

Il·lustració

ELIA ESCRICHE

La casa del Drac va ser dissenyada per l'arquitecte valencià J. Manuel Cortina Pérez el 1901. El que singularitza aquest edifici és la peculiar decoració de les façanes en un estil molt personal, anomenat Medievalisme fantàstic. Dins d'un conjunt d'elements neogòtics, destaquen els dracs, ornaments florals o columnes volades sobre mènsules

CASA DEL DRAC

16

Modernisme

Il·lustració DION VILAFRANCA

L'edifici en el número 4 del Carrer Sorní és conegut com la Casa dels Dracs. Està composta de quatre plantes, dedicades a l'activitat comercial i habitatges. Per desgràcia, hui no podem apreciar tota l'obra en el seu conjunt. La característica més distintiva d'esta construcció és la seua profusa decoració.

CASA DEL DRAC

17

Art déco

Il·lustració INMACULADA MATAMOROS

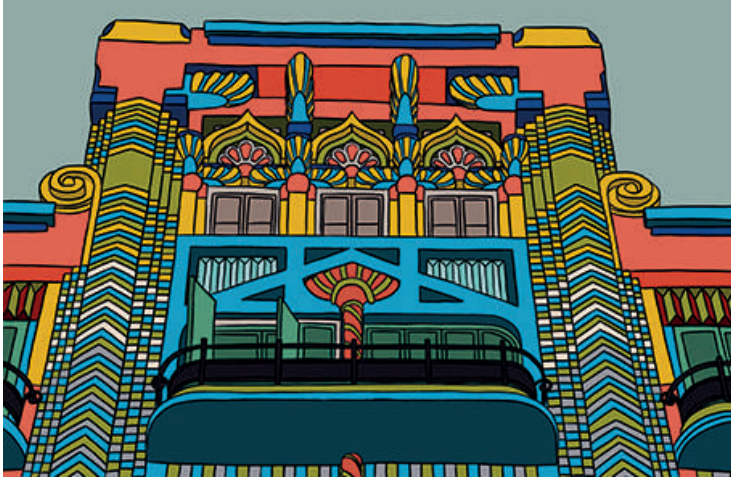

FINCA ROJA

18

Art déco

Il·lustració LUNA STRAUSS

CASA JUEVA

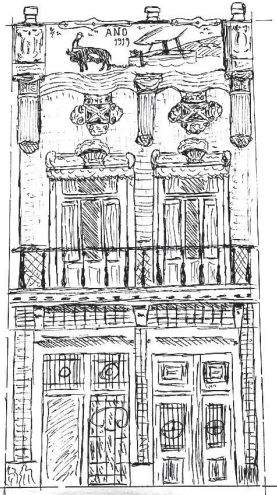
19

Modernisme

Il·lustració MARTÍN SÁNCHEZ Text NATÀLIA GARCÍA MORENO

L'arquitectura del Cabanyal es caracteritza per ser una explosió de color.

Pocs barris existeixen al món com el Cabanyal, un nucli urbà de modernisme popular que va nàixer humilment dels seus veïns. Actualment es troba molt deteriorat.

CASA EN EL CABANYAL

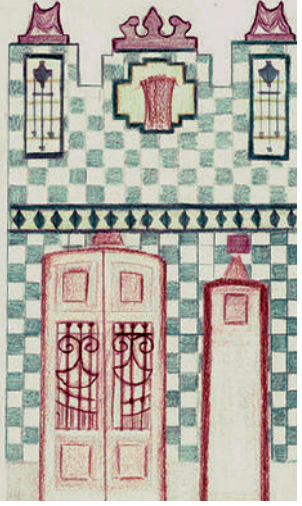
20

Modernisme

Il·lustració i text CAMILA BUJ ROMERO

En el Cabanyal es desenvolupa una arquitectura popular d'especial importància, que encara hui es pot apreciar als seus carrers, per això va ser catalogada en 1993 com a Bé d'Interés Cultural.

El recobriment de les façanes amb taulells monocromàtics o decorats amb motius de diversa procedència estilística representa una curiosa i original readaptació del gust modernista en l'àmbit de les classes més modestes, que van trobar en el taulell ceràmic el material idoni per a la seua expressió.

CASA EN EL CABANYAL

21

Arquitectura high tech

Il·lustració IRENE MARTÍNEZ

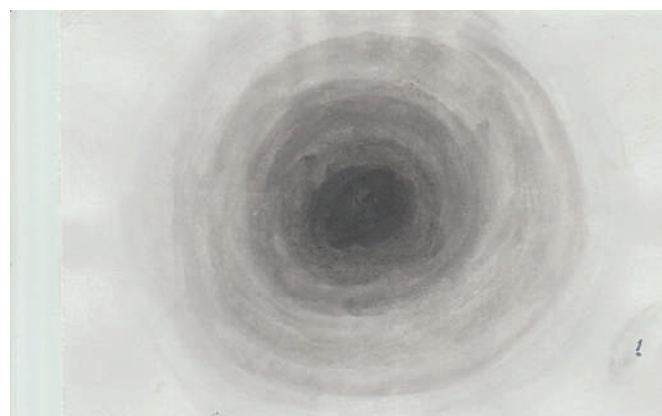
El Palau de les Arts, situat dins de La Ciutat de les Arts i les Ciències, consisteix en un teatre d'òpera que ofereix espectacles de música com jazz, dansa, concerts simfònics, músiques populars..., dins d'una arquitectura innovadora.

PALAU DE L'ÒPERA

música

Entre 1914 i 1916 el compositor Gustav Holst va escriure una suite orquestral de set peces anomenada Els Planetes. Cada peça representa un planeta del sistema solar (Mercuri, Venus, Terra, Mart, Júpiter, Saturn i Urani) i incorpora temes musicals que reflecteixen les característiques associades a cada planeta en la mitologia. Els Planetes és considerada una obra clàssica de la música clàssica moderna i ha estat interpretada i gravada per molts grups orquestrals a tot el món.

Però no hi ha una música específica per a Plutó, ja que no existeix una cultura o mitologia associada a aquest planeta nano del mateix nivell que els altres planetes del sistema solar. No obstant, algunes persones han intentat crear música per a Plutó a partir de les seves característiques, com ara la seva posició allunyada del Sol i la seva atmosfera freda i obscura. Aquests temes es poden traduir en música ambiental o electrònica, amb sons profunds i espaiosos per reflectir la sensació de la distància i la solitud. El nostre objectiu en aquest projecte va ser la creació d'una banda sonora per a este planeta.

Text

Il·lustracions

ALUMNES 3R ESO E

ALUMNES 3R ESO E

María Callas, La Divina

María Callas, siempre viva. María Callas, cuyo nombre completo es María Anna Cecilia Sofia Kalogeropoulos, nació el 2 de diciembre de 1923, en Nueva York, Estados Unidos. Sin embargo, su familia regresó a Grecia cuando ella era joven, y fue en Atenas donde comenzó a desarrollar su amor por la música y el canto. Finalmente, estudió en la Academia Nacional de Atenas. Tiempo después se trasladó a Italia, aquí comenzó a forjar su camino hacia la fama en el mundo de la ópera y fue donde adoptó el nombre artístico de "Callas", derivado del apellido de soltera de su madre,.

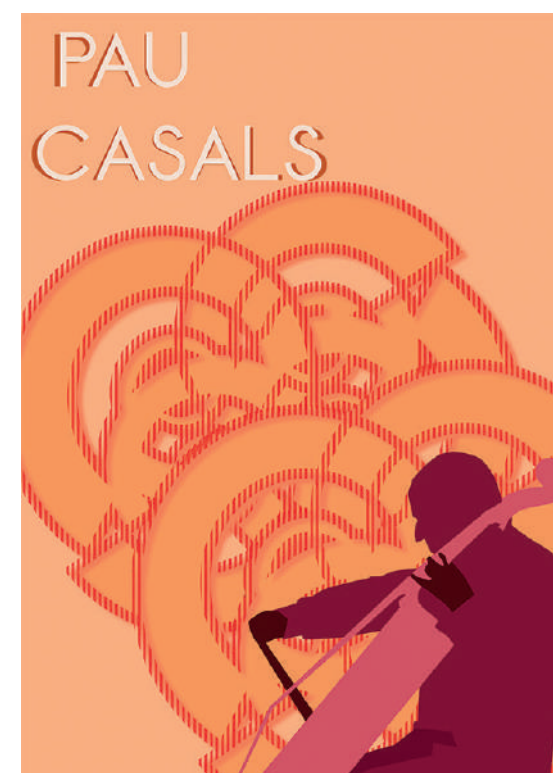
En 1947 actuó en la ópera "I Vespri Siciliani" de Verdi. A partir de entonces, Maria Callas comenzó a cautivar a audiencias de todo el mundo con su extraordinaria voz, su técnica vocal excepcional y su habilidad para expresar profundas emociones a través de la música.

A lo largo de su carrera colaboró con algunos de los mejores directores de ópera y cantó en los escenarios más prestigiosos del mundo. Su interpretación de roles como Norma de Bellini, Violetta de Verdi y Medea de Cherubini la consolidaron como una de las sopranos más destacadas de todos los tiempos.

Finalmente, falleció el 16 de septiembre de 1977, a la edad de 53 años, en París, Francia. Su impacto en la música clásica y la ópera sigue siendo innegable. La "Divina", como se le conoce cariñosamente, continúa siendo una fuente de inspiración para generaciones de cantantes y amantes de la música de todo el mundo.

Pau Casals

Pau Casal ha sigut uns del musics més influent del s XX, Violoncel·lista, directo d'orquestra, compositor, humanista i ferm lluitador per la llibertat i la democràcia, el seu llegat el converteix en un dels noms més universals de la música i la pau.

Text

Il·lustracions

GALA HERNÁNDEZ BOLUDA 1ºE

BIANCA JULEA / MIRIAM MELGOSO. ESTEFANY RODRÍGUEZ

picot

dels

tortora

lluer

ocells

gamarús

El cant dels ocells és una cançó tradicional catalana de Nadal. La cançó explica la joia de la natura el dia del naixement del nen Jesús a l'estable de Betlem.

Va ser popularitzada fora de Catalunya per Pau Casals que va començar a interpretar-la al violoncel en els seus concerts des de l'exili del 1939. Pau Casals, quan estava en l'exili, va donar una conferència sobre la Pau a la seu de les Nacions Unides i va interpretar aquesta cançó. El cant dels ocells ha esdevingut un símbol de pau i llibertat arreu del món

cotoliu

Il·lustracions

Il·lustracions pàgina anterior

ADRIANA MANZANO / SARA MORANTE

ESTEFANY RODRÍGUEZ / CELIA HERNÁNDEZ / MARÍA RIBES

àliga imperial

Els alumnes 1r Batxiller E, en l'assignatura de Dibuix Artístic han dibuixat il·lustracions zoològiques de les aus que aparèixen en aquesta nadala
Fragment de la lletra de la cançó:

Cadenera

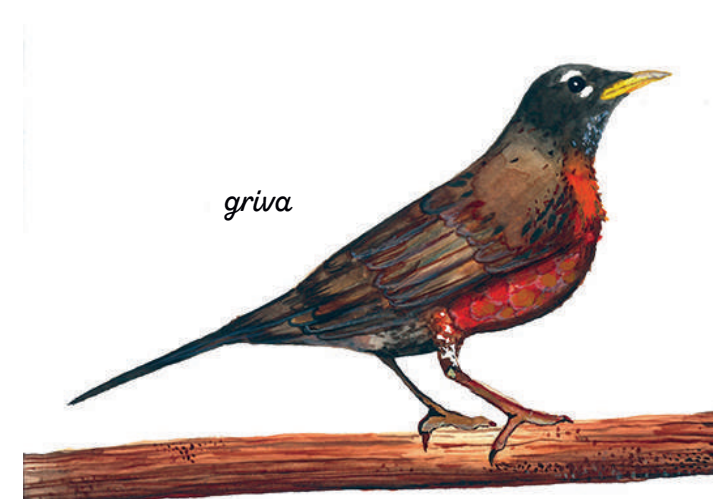
En veure despuntar
el major lluminar
en la nit més ditxosa,
els ocellets cantant,
a festejar-lo van
amb sa veu melindrosa.

L'àguila imperial
se'n vola cel a dalt,
cantant amb melodia,
dient: Jesús és nat,
per treure'ns de pecat
i dar-nos alegria.

Respon-li lo pardal :
Avui, nit de Nadal,
és nit de gran contento!
El verdum i el lluer
diuen cantant, també:
"Oh, quina alegria sento!"

Cantava el reietó
per glòria del Senyor,
inflant amb biçarria;
el canari segueix:
llur música pareix
del Cel gran melodia.

Ja n'entra el cotoliu
dient: Ocells veniu
a festejar l'aurora!
I lo merlot, xiulant,
anava festejant
a la més gran Senyora...

*griva**merla femella**teuladí**reletó*

Sorolla, com han canviat les platges de València!

*Joaquim,
com han canviat les
platges a València!*

Amb aquest títol es podria resumir el projecte realitzat a la matèria de Dibuix Artístic I amb l'alumnat del 1r Bat G, amb motiu de ser declarat el 2023 l'any Sorolla a la Comunitat Valenciana, aniversari de la mort de Joaquim Sorolla i Bastida (1863 - 1923), l'artista valencià més cèlebre i més internacional al segle XIX i començament del XX.

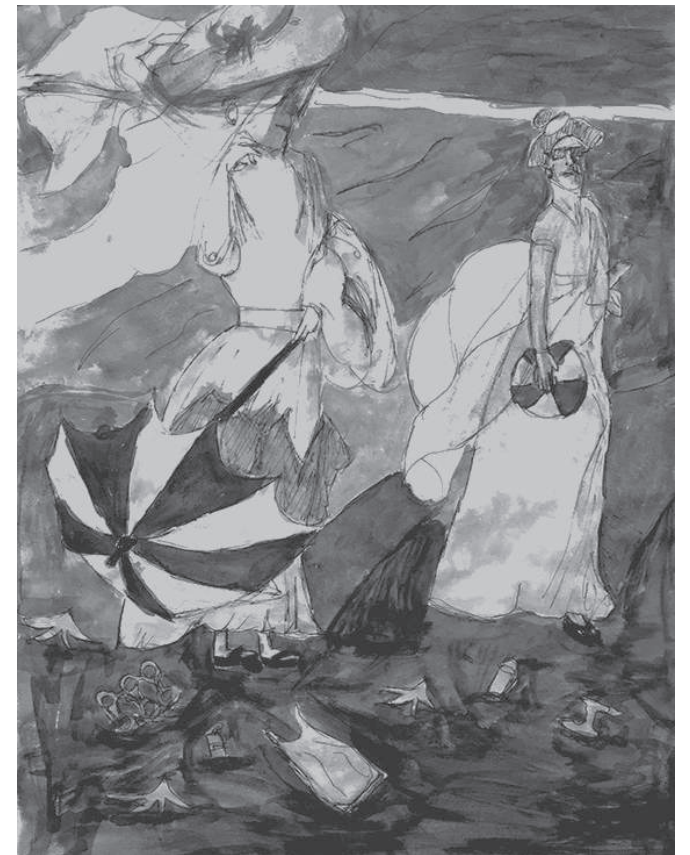

Sorolla va fer una pintura molt fresca, propera a l'impressionisme, i que cercava reflectir la llum i el color de la Mediterrània. Fins i tot es va parlar d'un moviment "sorollista", per com va ser de copiat per una marabunta de pintors amb millor o pitjor fortuna.

Il·lustració ANASTASIA DUFFY 1R BATXG / DELIA SANCHIS
1R BATX G / OLIVER BLANCO 2N BATX G / AINHOA PUCHAL 1R BATX G

Sorolla pintava molt del natural a la platja de la Malva-rosa de València, mentre estiuejava a una caseta del Cabanyal. Gràcies a les seues pintures podem recrear com aquesta platja era ocupada llavors per les famílies de pescadors, que trobaven a la mar el seu mitjà de subsistència i mode de vida; podem veure com eren les seues barques a vela, com criaven la seua xicalla a la vora de la mar, com els xiquets nedaven nus i les xiquetes ho feien amb les seues robes ondulants de fil, com els bous arrossegaven les barques cap a terra ferma, com banyaven els cavalls...

Il·lustració VALERIA IGUALADA / VERA TOLOSA /
ARIADNA OVEJERO (1R BATX G)

En només 100 anys, aquelles platges han vist com les barques han estat reemplaçades per iots i motos aquàtiques, per taules de pàdel-surf i canoes de resina, per flotadors de colors brillants; molta gent gaudeix de la platja i del sol i descansa amb els seus banyadors de noves fibres sintètiques baix de les ombrelles i sobre les tovalloles de color, amb gandules variades i taules de pic-nic. Alguns porten el seu altaveu per escoltar música i molts miren el seu mòbil o fotografien l'escena, a temperatures molt més càlides que les que gaudia Sorolla. Alguns no respecten el medi natural i marquen la seua petjada profundament amb residus no biodegradables alliberats tant en la sorra com en l'aigua. Fa temps que l'aigua de la mar ha de ser analitzada per saber si és apta per al bany o si poden haver-hi contaminants que siguin un perill per a la salut.

Il·lustració

DANIEL HERRERA / RUBÉN MARTÍNEZ /
LUCÍA MORENO (1R BATX G)

I és que no és el mateix solcar les aigües a vela que amb un motor carregat de gasoil, ni el mateix obrir un meló d'Alger que una bossa de plàstic amb papes (sobretot si no arreplegues les restes!).

Text

Il·lustració

XELO VENTO

AINHOA PUCHAL (1R BATX G)

QUINIS

QUE

VOLEM

VOLEM CIUTATS MÉS VERDES

VOLEM CIUTATS MÉS NETES

VOLEM
CIUTATS
MÉS
SOSTENIBLES

València, 2024

INSTITUT
BENLIVRE

Cent d'Estellés
1924-2024